ECHO MUZYCZNE

Wychodzi z początkiem każdego miesiąca
Prenumerata roczna
$2.00
Pojedynczy numer 25c
Ceny ogłoszeń według umowy
Wszelkie korespondencye oraz prenumeratę nadsyłać na adres poniżej podany.

ECHO MUZYCZNE

Miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej
Oraz zespołom muzycznym i teatralnym

DODATEK MUZYCZNY I TEATRALNY W KAŻDYM NUMERZE

THE MUSICAL ECHO

Issued during the early part of every month
Subscription per year
$2.00
Single copy 25c
Advertising rates on application
All communications should be sent to the address given below.

ECHO MUZYCZNE—"THE MUSICAL ECHO" 1505 Tell Pl., CHICAGO, ILL. U. S. A.

ROK III. PAŹDZIERNIK—OCTOBER, 1926 NUMER 10

"THE MUSICAL ECHO"
Issued during the early part of every month.
VOLUME III. OCTOBER, 1926 NUMBER 10
Subscription per year $2.00. Single copy 25c
Published by
B. J. ZALEWSKI
1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS

PROSPEKT ECHA MUZYCZNEGO

ECHO MUZYCZNE będzie wychodzić co miesiąc, o kilkunastu stronicach na dobrym papierze w kolorowej okładce.

ECHO MUZYCZNE nie będzie niczyim urzędowym lub półurzędowym organem i tymsamem, — pismem niezależnem od nikogo.

ECHO MUZYCZNE udzieli swych szpalt każdemu, o ile korespondencje zgadzać się będą z kierunkiem pisma naszego.

ECHO MUZYCZNE będzie gorliwym propagatorem zaprowadzenia po chórach amatorskich elementarnych zasad muzycznych, jako też czytanie nut głosem.

ECHO MUZYCZNE nie bierze odpowiedzialności za artykuły "nadesłane" i o ile w nagłówku znajdzie się wyrażenie "nadesłane" co oznacza to samo, że pismo nasze powątpiewa w prawdziwość treści, lecz zamieszcza takowe z obowiązku neutralnego, zaś odpowiedzialność bierze na siebie ten, kto będzie podpisany pod artykułem.

ECHO MUZYCZNE usilnie propagować będzie, aby w szkołach polskich zaprowadzonym był jednolity system nauczania dzieci śpiewu, oraz uczenia pierwszych zasad muzycznych i czytania nut głosem.

ECHO MUZYCZNE

Wychodzi z początkiem każdego miesiąca
Prenumerata roczna
$2.00
Pojedynczy numer 25c
Ceny ogłoszeń według umowy
Wszelkie korespondencye oraz prenumeratę nadsyłać na adres poniżej podany.

ECHO MUZYCZNE

Miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej
Oraz zespołom muzycznym i teatralnym

DODATEK MUZYCZNY I TEATRALNY W KAŻDYM NUMERZE

THE MUSICAL ECHO

Issued during the early part of every month
Subscription per year
$2.00
Single copy 25c
Advertising rates on application
All communications should be sent to the address given below.

ECHO MUZYCZNE—"THE MUSICAL ECHO" 1505 Tell Pl., CHICAGO, ILL. U. S. A.

Chicago: Data stępla pocztowego.

DO MIŁOŚNIKÓW ŚPIEWU I MUZYKI POLSKIEJ

Echo Muzyczne jest jedynem polskiem pismem muzycznem w Ameryce, które stale i regularnie wychodzi, począwszy od 1go stycznia 1924 r., a którego zadaniem jest — pielęgnowanie śpiewu i muzyki ojczystej.

Echo Muzyczne, jako pismo samodzielne, które nie jest niczyim urzędowym lub półurzędowym organem, utrzymuje się o własnych siłach, opartych na abonamencie czytelników i nie jest wydawane dla zysku, zaś wszelką nadwyżkę wkładamy w pismo, powiększając takowe i ulepszamy w doborze treści i t. p.

Echo Muzyczne napewno będzie zaabonowane przez sz. p., bo tem samem przyczyni się w powstrzymaniu zaniku pieśni i muzyki polskiej, oraz mowy ojczystej tu na wychodźtwie.

Echo Muzyczne rocznie kosztuje $2.00 za 12cie numerów, w których prócz doborowej treści, ponadto pomieszczone są działy: a) techniczny o śpiewie i muzyce, b) dodatki muzyczne, c) dodatki teatralne. Wartość samych dodatków wynosi sumę około $6.00.

Pozamiejscowi proszeni są włożyć do listu sumę $2.00 i przysłać takowe w załączonej kopercie, miejscowi zaś niechaj odwiedzą naszą redakcję, lub zatelefonują Armitage 2156, pod jakim adresem mamy "Echo Muzyczne" wysyłać.

B. J. ZALEWSKI Redaktor i Wydawca

ROCZNIKI ECHA MUZYCZNEGO
są do nabycia:

Numer Wstępny z nutami $0.25
Rocznik 1924 (bez nut) 1.10
Rocznik 1925 z nutami 2.25
Rocznik 1926 z nutami w prenumeracie 2.00
UWAGA: Roczniki (1924 i 1925) na wyczerpaniu, zamawiać zaraz.

P. S. — **Blankiet do zamówień Echa Muzycznego, który prosimy wyciąć i przesłać takowy**

Imię i nazwisko ....
Numer domu i ulica ....
Miasto i Stan ....

Adres Redakcji:
ECHO MUZYCZNE — THE MUSICAL ECHO
1505 Tell Place, Chicago, Ill., U.S.A.

Czas odnowić prenumeratę Echa Muzycznego na rok 1926 i nadesłać $2.00

X. Śpiewy na chóry męskie z partyturą fortepianową, lub w głosach partyturowych, a capella. Po większej części wydane w formacie 10½x7 i większym.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

1248 Gall Jan. (G. P. No. 62-66). Pięć Pieśni: 1. Oj, ne szumy, (Piosnka ludowa), 2. Oj, zakuwała sywa zazułeńka, (Piosnka ludowa), 3. Oj, ty zore weczirnaja, (Piosnka lud.) 4. Moja myła, premyłena, (Piosnka ludowa), 5. Taj do domu ja ne zajdu, (Piosnka ludowa) 10

1249 Gall Jan. (G. P. No. 67-71). Pięć Pieśni: 1. Tam u poli dołyna (Piosnka lud.), 2. Tam u poli krynyczeńka, (Piosnka lud.), 3. Oj, szczoż bo to za woron, (Piosnka lud.) 4. Zełeneja ruta, (Piosnka lud.), 5. Hora, hora (Piosnka ludowa 10

1250 Gall Jan. (G. P. No. 72-74). Trzy Pieśni: 1. Ne pidu do łesa z konyczkami, (Piosnka lud.), 2. Oj, jichaw Czumak, (Piosnka lud.), 3. Hymn do Boga, (Oryg.) 10

1251 Gall Jan. (G. P. No. 75). Wieniec pieśni narodowych .15

1252 Gall Jan. Górą Pieśń. 37 utworów natrjotycznych i narodowych. 1. Boże coś Polskę, 2. Z dymem pożarów, 3. Boże Ojcze, 4. Trzeci Maj, 5. Pomoc dajcie mi rodacy, 6. Jeszcze Polska nie zginęła, 7. Polonez Kościuszki, 8. Krakowiak Kościuszki, 9. Krakowiak Kościuszki, 10. Rozmowa Kościuszki z Łagienką, 11. Krakowiak ze sztuki "Kościuszko pod Racławicami, 12. Na Wawel, na Wawel, 13. Maciek, 14. Oddała mene moja matynka, 15. Matuś moja, matuś, 16. Idzie stary bez wieś, 17. Ta ne lublu ja ni Stećka, 18. Pieśń dziadowska, 19. Kalina, 20. Skowronek, 21. Anioł pasterzom mówił, 22. Podkóweczki dajcie ognia, 23. Porównaj Boże, 24. Krakowiak, 25. Dalej chłopcy, dalej wkoło, 26. W niedoli mej co ja pocznę, 27. Hej, koniku raźno bież, 28. Obraz twój zawsze w myśli mam, 29. Wzrok ku niebu w jasną ślę noc, 30. Mówi mi moja mateczka, 31. Kukułka mały ptak, 32. Moja miła zakrwawiła serce me, 33. Jadą wozy za wozami, 34. Pojmij mnie Jaśku, pojmij mnie, 35. Didu, didu, 36. Czas do domu, czas 37. Hymn do Boga. Zeszyt I...$1.00

1253 Gall Jan. Górą Pieśń. 13 utworów polskich i ruskich. 1. Wesoły nam dziś dzień nastał, 2. Wiosna, 3. Noc, 4. Serenada, 5. Dziad i baba, 6. Poleć pieśni z miasta, 7. Na Wawel, 8. Wróżba znachora, 9. Diwcza w sinach stojała, 10. Toast, 11. Och, ja neszczasnyj, 12. Hasło Sokołów, 13. Ne budu ja żenytysia. Zeszyt II $1.00

1254 Gall Jan. Górą Pieśń. 26 utworów polskich i ruskich. 1. Kalyna, 2. Letiw oreł, 3. Ne chody Hryciu, 4. I szumyt i hude, 5. Oj kracze, kracze, 6. U susida, 7. A wże try dni, try nedili, 8. Hasło "Echistów," 9. Każut lude szczom szczasływa, 10. Oj, Moroze, Morozeńku, 11. O cóżeś się zadumała, 12. Stoi jawor zielony, 13. Życzenie, 14. Requiem, 15. Czy to panna, czy mężatka, 16. Lacrimosa, 17. Benedictus, 18. O gospodzie uwielbiona, 19. Agnus Dei, 20. Kaśka była latawica, 21. Kiedy będzie słońce i pogoda, 22. Pieśń Rzemieślników z dramatu "Obrona Lwowa," 23. U młynarza Marcina, 24. Szumi Marica, 25. Piosnka żołnierska, 26. Serenada. Zeszyt III $1.00

1255 Gall Jan. Górą Pieśń. 23 utworów polskich i ruskich. 1. Czary, 2. Lulajże Jezuniu, 3. Pójdziesz ci ty przez las, 4. Święty Boże, 5. Jaś i Kasia, 6. Barkarola, 7. W żobie leży, 8. Ruta, 9. Chciało się Zosi jagódek, 10. Kiedy ranne wstają zorze, 11. Wśród nocnej ciszy, 12. W tej kolędzie, kto tam będzie, 13. Stoi Maryś w oknie, 14. Ty ze mnie szydzisz, dziewczyno, 15. Boga Rodzico, 16. Hejże, ino, fiołecku leśny, 17. Czego ty dziewczyno pod jaworem stoisz, 18. Na horodi buraczok, 19. Ja sem chłopec sprawedływy, 20. Oj, u poli try krynyczeńki, 21. Raz na warti ja stojaw, 22. Ja do łesa ne pudzem, 23. O joj, joj. Zeszyt IV.........................$1.00

1256 Gall Jan. Górą Pieśń. 37 utworów polskich, ruskich i kościelnych. 1. Oj, ne szumy, 2. Oj, zakuwała sywa zazułeńka, 3. Oj, ty zore weczirnaja, 4. Moja myła, premyłena, 5. Taj do domu ja ne zajdu, 6. Tam u poli dołyna, 7. Tam u poli krinyczeńka, 8. Oj, szczoż bo to za woron, 9. Zełeneja ruta, 10. Hora, hora, 11. Ne pidu do łesa z konyczkami, 12. Oj, jichaw Czumak, 13. Wieniec pieśni narodowych, 14. O Ty przedwieczny, 15. Otoczon świetnem gronem aniołów, 16. Salve Regina, 17. Ty, której berła, 18. Witaj święta i poczęta niepokalanie, 19. Zacznijcie wargi moje, 20. Idzie, idzie Bóg prawdziwy, 21. U drzwi Twoich stoję Panie, 22. Chwal Syonie Zbawcę Twego, 23. Z tej biednej ziemi, 24. Ty, któryś słowem z nocy światło stworzył, 25. Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z nieba, 26. Witaj Jezu ukochany, 27. Bracia, patrzcie jeno, 28. Pasterze drzemali w dolinie, 29. Jezus malusieńki, 30. Pan z nieba i z łona, 31. Nuż my bracia pastuszkowie, 32. Hej bracia, czy śpicie, 33. Przybieżeli do Betleem pasterze, 34. Północ już była, 35. A wczora z wieczora, 36. Pasterze mili, 37. Anielski chór pasterzom. Zeszyt V $1.00

1257 Gall-Moniuszko. Górą Pieśń. 12 utworów, tekst polski i niemiecki. 1. Kozak, 2. Wiosna, 3. Wędrowna ptaszyna, 4. Piosnka żałnierska, 5. Pieśń wojenna, 6. Dumka, 7. Triolet, 8. Krakowiak, 9. Pieśń wieczorna, 10. Krakowiak, 11. Pieśń żeglarzy, 12. Śpiewak w obcej stronie, No. 1a) Kozak, z tekstem ruskim. Zeszyt VI.........................$1.00

1260 Gall Jan. Górą Pieśń I. No. 1-4. Cztery Pieśni: 1. Boże coś Polskę, 2. Z dymem pożarów, 3. Boże Ojcze, 4. Trzeci Maj 10

1261 Gall Jan. Górą Pieśń I. No. 5-9. Pięć Pieśni: 1. Pomoc dajcie mi rodacy, 2. Jeszcze Polska, 3. Polonez Kościuszki, 4. I Krakowiak Kościuszki, 5. II Krakowiak Kościuszki, *"Dalej bracia, bierzwa kosy"*.........................10

1262 Gall Jan. G. P. I. No. 10-13. Cztery Pieśni: 1. Rozmowa Kościuszki z Łagienką, 2. Krakowiak, *"Dalej bracia, dalej żywo,"* 3. Na Wawel, na Wawel, 4. Maciek, *"Idzie Maciek"* 10

1263 Gall Jan. Górą Pieśn I. No. 14-19. Sześć Pieśni: 1. Oddała mene moja matynka, 2. Matuś moja, matuś, 3. Idzie stary bez wieś, 4. Ta ne lublu ja ni Stećka, 5. Pieśń dziadowska, 6. Kalina 10

1264 Gall Jan. Górą Pieśń I. 20-24. Pięć Pieśni: 1. Skowronek, 2. Anioł pasterzom mówił, 3. Podkóweczki dajcie ognia, 4. Porównaj Boże, 5. Krakowiak, *"Albośmy to jacy tacy"* 10

1265 Gall Jan. Górą Pieśń I. No. 25-28. Ctery Pieśni: 1. Dalej chłopcy, dalej w koło, 2. W niedoli mej co ja pocznę, 3. Hej, koniku raźno bież, 4. Obraz twój zawsze w myśli mam 10

1266 Gall Jan. Górą Pieśń I. No. 29-32. Cztery Pieśni: 1. Wzrok ku niebu w jasną ślę noc, 2. Mówi mi moja mateczka, 3. Kukułka mały ptak, 4. Moja miła zakrwawiła serce me 10

1267 Gall Jan. Górą Pieśń I. No. 33-36. Cztery Pieśni: 1. Jadą wozy za wozami, 2. Pojmij mnie, Jaśku, pojmij mnie, 3. Didu, didu, (piosnka lud. ruska), 4. Czas do domu, czas, (piosnka lud.) 10

1269 Gall Jan. Sześć Nowych Pieśni Ludowych: 1. Od Krakowa czarny las 2. Kujawiak, 3. Pojedziemy na łów, 4. Dwie Marysie, 5. Trąbka myśliwska, 6. Szuka mnie matula 15

1275 Gall Jan. (G. P. VI. No. 1.) Kozak. St. Moniuszko, tekst polski i niemiecki 10

1276 Gall Jan. (G. P. VI. No. 2). Wiosna, St. Moniuszko; tekst polski i niemiecki 10

1277 Gall Jan. (G. P. VI, No. 3-4). Dwie Pieśni: 1. Wędrowna Ptaszyna, 2. Piosnka żołnierska. St. Moniuszko, tekst polski i niemiecki 10

(Ciąg dalszy na stronicy 25)

Ażeby zamówienie zaraz było wysłane, należy dołączyć 10% więcej na pocztę

OD REDAKCJI

ECHO MUZYCZNE, które nie jest subwencjonowane przez jakąkolwiek organizację, lecz finansowo oparte li tylko na abonamencie czytelników, nie jest w stanie udzielić kredytu nikomu, dlatego też upraszamy o nadesłanie prenumeraty zgóry, oraz o odnowienie prenumeraty, czy to w czasie roku, lub na rok następny.

Wielką krzywdę czynią ci, którzy zalegają za prenumeratę a nie raczą uiścić się z takowej; przecież czytelnikom naszym powinno rozchodzić się o podtrzymanie pieśni polskiej i mowy ojczystej, jeżeli Echo Muz. tę czynność wypełnia. **Prosimy o uregulowanie.**

Z każdym dniem Echo Muzyczne zdobywa coraz więcej prenumeratorów, ludzi poważnych z zakładów naukowych, a nam najbardziej dodaje otuchy, że chóry jak koscielne tak i narodowe, nadsyłają zamówienia na "Echo" tak, że numer okazowy (z dodatkami) jest na wyczerpaniu i wysyłamy tylko zwykły, bez dodatków.

Wprowadziliśmy trzy nowe działy dla naszej młodzieży, t. j. sztuczki teatralne dla samych dziewcząt i także dla chłopców, oraz monologi; uważamy to za konieczne, by młodzież polską więcej zainteresować na tem polu, bo publiczne występy na scenie dodatnio oddziaływują na umysłach tychże.

Stopniowo wprowadzamy różne ulepszenia, — jak: "Kronikę Chóralną," "Wiadomości z bieżącej chwili" i t. d. Staramy się usunąć analfabetyzm w chórach i zaprowadzenie w tychże wykładów początkowych zasad śpiewu i muzyki, jak to już zapoczątkowaliśmy dział elementarny p. t. "Teoretyczno-Praktyczna Szkoła Śpiewu."

Stosownie do zapowiedzi, że stale będziemy ulepszać pismo, bo po wprowadzeniu różnych działów, powiększamy z Nowym Rokiem "Echo Muzyczne" o cztery stronice więcej.

Mamy w przygotowaniu dzieło bardzo poważne i niezbędne dla chórów amatorskich, **Uniwersalny Samouczek początkowych zasad muzyki i śpiewu zbiorowego, które zrobi ogromny przewrót w naszych chórach, bo po kilku nawet lekcjach z Uniwersalnego Samouczka, śpiewak lub śpiewaczka, a nawet dziecko małe ze szkoły parafjalnej, pozna nuty, dzielenie i wartość tychże.**

Dzieło to już jest do nabycia w redakcji "Echa" w cenie 25c za zeszyt pierwszy, i sprzedajemy takowe po cenie kosztów bez zarobku, a zarazem zamieszczać takowe będziemy i w piśmie, by tylko podnieść chóry zbiorowe, a przez to samo wykorzenić analfabetyzm, a gdy tego dopniemy, dopiero wprowadzimy inne nowe działy.

Do tak poważnego dzieła **"Podniesienia Śpiewu i Muzyki do pewnych wyżyn doskonałości, konieczną jest współpraca wszystkich tych czynników, którzy zrozumieli, że po sztuce piękna, wartość nadego narodu jest cenioną i uznawaną.**

Dlatego też prosimy każdego z naszych abonentów, by w miarę sił i możności zdobył nam jak największą liczbę prenumeratorów, a już przez to samo daje podwalinę pod gmach trwały i jest niejako fundatorem tak bardzo zaniedbanej placówki tu w Stanach Zjednoczonych.

Nie jesteśmy w stanie płacić komisowe, biorąc pod uwagę tak niską cenę, $2.00 za roczną prenumeratę z dodatkami, które wynoszą około $6.00, co przy dzisiejszych stosunkach drożyzny, absolutnie "zbogacenie się" jest wykluczone i wierzymy w to, że znajdzie się jeszcze tylu dobrze myślących krzewicieli pieśni i muzyki polskiej, którzy pismu więcej dopomogą aniżeli za pieniądze.

Cieszy nas to bardzo, że "Echo" pobudza do życia chóry już dawno uśpione, jak to odebraliśmy wiadomość z kilku miast, co nas tembardziej upewnia, że pismo takie nietylko że jest potrzebne, lecz koniecznie być musi, a przytem egzystencja jego jest zapewnonią, jeżeli spełnia należycie swój cel wytknięty, który już w zaczątkach swej działalności przynosi korzyść społeczeństwu.

Warto jest każdemu miłośnikowi śpiewu i muzyki zdobyć choćby jednego abonenta dla "Echa," bo przekona się zaraz, jakie zadowolenie czuć będzie w sobie, dlatego też prosimy to robić zaraz, bo kto zaraz daje — dwa razy daje.

Prosimy przeczytać odwrotną stronę (stronica szósta), by upewnić się o doniosłości znaczenia pisma naszego, które w zupełności zasługuje na to, by takowe rozpowszechnić jak najwięcej — z pożytkiem dla całego wychodźtwa.—

"Echo Muzyczne" Redakcja.

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA INSTRUMENTALNA

Utwory na Solo Skrzypce

Tytuł	Nr	Cena
Marsz z Opery Faust i Wesoła Piosenka; trudne	(2565)	25
Marsze i Tańce Polskie (21 utworów)	(2600)	60
Pije Kuba do Jakóba. Warjacje na skrzyp. z fort. tr.	(2564)	30
Witaj Królu, Polonez, z tow. fortepjanu, trudne	(2548)	30
Zbiór 10 Pieśni Patrjotycznych i Narodowych, z fort.	(2578)	40
Zbiór 10 Śpiewów Narodowych, z tow. Gitary	(2538)	60
Zbiór 10 utworów na Skrzypce lub Mandolinę z Gitarą	(2536)	60
Zbiór 20 utworów, śpiewów, do tańca i t. p.; łatwe	(2522)	40
Zbiór 20 Pieśni Narodowych i Patrjotycznych; łatwe	(2524)	50
Zbiór 20 utworów na dwoje skrzypiec, ćwiczenia itd.	(2567)	50
Zbiór 23 utworów, śpiewów lud., z oper, operetek, łat.	(2520)	40
Zbiór 36 Melodji Polskich, gamy i różne ćwiczenia	(2566)	30

Utwory na Solo Kornet

Tytuł	Nr	Cena
Laleczko ma, pieszczotko ty; śpiew operetkowy	(2706)	10
O młynarce z pewnej wsi; śpiew operetkowy	(2800)	10
Zbiór 10 Pieśni Narodowych i Patrjotycznych	(2712)	10
Zbiór 20 Pieśni Narodowych i Patrjotycznych	(2704)	50
Zbiór 27 Marszów i Tańców Polskich; oberki, polki itd.	(2760)	85
Żal za Ukrainą: znany śpiew ludowy	(2700)	10

Utwory na Fortepian

a) Łatwe dla dzeici

Tytuł	Nr	Cena
Bywaj dziewczę zdrowe, Ojczyzna mnie woła	(3020)	20
Na Falach Dunaju, Walc, skrócony	(3012)	20
Skarbczyk 25 łatwych utworów polskich	(3046)	80
Za Niemen het precz! het precz!	(3022)	20

b) Trudniejsze dla starszych

Tytuł	Nr	Cena
Cztery Prześliczne Marsze Polskie. No. 3146-48-50 i	(3152)	1.00
Ospały i Gnuśny. Marsz Sokołów	(3070)	20
Polonez Kościuszki. Patrz Kościuszko na nas	(3076)	20
Polonez Ogińskiego. Pożegnanie Ojczyzny	(3100)	10
Wesele Kachny. Sześć charakterystycznych utw.	(3108)	60

d) Utwory Taneczne

Tytuł	Nr	Cena
Biały Mazur No. 1 i 2, bardzo znane	(3348) i (3349)	35
Cztery Prześliczne Poleczki. Hu ha! Jazda wózek i	(3387)	1.00
Krakowiaki. Krakowianka jedna i Wesół Krak	(3168)	20
Kuba Jurek. Jadę jo se od Kulika. Mazur	(3346)	25
Kujawiak, Oberek, Krakowiaki i Mazur. (3380-82-84 i	(3386)	1.00
Pięć zeszytów Kujawiaków z Kujaw (3336-37-38-40) i	(3342)	4.00
Skarbczyk Melodji Polskich, 20 utworów na 4 ręce	(3420)	80
Zbiór 24 Krakowiaków w dwóch zeszytach	(3176)	1.40

(Ciągdalszy tego katalogu nut, na 23 stronicy)

———O———

POLECAMY KSIĄŻKI DO NABYCIA

W cenie przedwojennej

Tytuł	Cena
Uciaszne przygody dziada Florka i chłopca Beldonka	20
Utwory ostatniego Czwartaka Jerzego Ręczyńskiego	10
Wawrzyniec Kaszubski, czyli kto z Bogiem, to Bóg z nim	25
W Dniach Nędzy i Zbrodni, powieść z życia Polaków w Am.	50
Węglarz z Walencji. Dwaj przyjaciele	30
Wesele. Henryk Sienkiewicz	5
Westalka, powieść z czasów prześladowania Chrześcijan	50
W Imię Boże, opowiadanie z czasów prześladowania chrześc.	5
Wiesław, sielanka wiejska przez Kaz. Brodzińskiego	10
Wirginia, powieść z pierwszych wieków chrześcijaństwa	25
Wisielec, powiastka	10
Wizyta, zabawna humoreska	5
Wojak jakich mało, powieść ludowa z czasów Batorego	15
Wojtuś jakich mało, powiastka z życia ludu	5
Wrażenia z Kuby, napisał W. Wagner	10
Wracanie żydów do Palestyny i wejście do ziemi obiecanej	10
Wspomnienia Pana Florka z Wiatrowic Wiatrowskiego	10
Wspomnienia z niedalekiej przeszłości z dziejów ojczystych	25
Wuj i siostrzeniec, powieść z niemieckiego	30
Wybór pieśni nabożnych, zawierający 27 pieśni do N. M. P.	20
Zagrzebani w śniegu, zajmująca powieść z życia ludu	20
Zaklęta Dziewica z brodą, czyli Cyrulik zbawcą	10
Zamordowanie kapłana Walentego, czyli Husyci na Szląsku	15
Za Naszą i Waszą Wolność, powieść z powstania 1863 roku	20
Za Wiarę i Wolność	5
Za Wiarę św., historja o chłopczyku żydowskim	15
Zbiór Ciekawych Baśni i podań ludowych, 11 bajek i pow...	30
Zbiór pieśni i piosneczek szkolny ułożonych na 2, 3 i 4 głosy	25
Zbiór najużywańszych pieśni katolickich dla ludu rzym.-kat.	40
Zbiór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kośc. i dom.	1.50
Zbiór piosnek, śpiewanych w Kongresówce i Litwie	15
Żeliga, powieść przez J. I. Kraszewskiego	85
Zdrowaś Maryo, Boga Rodzico, czyli 32 czytania świąteczne	30
Z krzyżackich bojów, powieść historyczna dla młodzieży	15
Złota Księga	30
Złota Księga, czyli zbiór sekretów, przepisów handlowych	10
Znaczenie Obchodów Narodowych dla wychodźtwa polskiego	10
Z Pennsylwańskiego Piekła, powieść z życia górników	25
Życiorysy panujących w Polsce, z rycinami, str. 230	40
Żywoty świętych Pańskich na wszystkie dni roku, w 12 t.	1.50
Żywot św. Wojciecha, Patrona Polski	15
Żywot Jezusa Chrystusa i Dzieje Apostolskie według 4 ewan.	75
Zwięzła Gramatyka języka łacińskiego dla klasy 1szej i 2	30
Z Ziemi Rodzinnej, czyli zbiór powiastek historycznych	40

Prosimy kilka książek więcej zamówić, by były w zastępstwie w razie wyczerpania

(Ciąg dalszy tego katalogu książek na 24 stronicy)

ECHO MUZYCZNE WOBEC KRYTYKI PISM POLSKICH w Ameryce i Kanadzie

Czy "Echo Muzyczne" ma rację bytu? i czy warto takowe zaprenumerować? niechaj posłużą artykuły z prasy polskiej, które zamieszczamy poniżej.

JEDNOŚĆ-POLONIA w BALTIMORE, MD.
z dnia 1 Marca 1924 roku.
Nowe Bardzo Potrzebne Wydawnictwo.

"W tych dniach otrzymaliśmy z Chicago pierwszy numer bardzo pożądanego i bardzo cennego pisma pod nazwą Echo Muzyczne. Miesięcznik ten wyszedł pod redakcją i nakładem p. Zalewskiego, od blisko ćwierci wieku pracującego na niwie pieśni polskiej w Ameryce. Pismo to, czysto fachowe, poświęcone będzie polskiej pieśni i muzyce i będzie ono prawdziwym skarbem dla naszych polskich muzyków i śpiewaków. Potrzebę takiego pisma odczuwaliśmy od dawna, stąd spodziewamy się, że znajdzie ono szerokie poparcie wśród naszego wychodźtwa.

Prenumerata roczna za to cenne pismo wynosi tylko $2.00, a pojedyńczy numer 25c. Można zamawiać w naszej redakcji, lub u — Echo Muzyczne, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

GAZETA KATOLICKA W KANADZIE
Winnipeg, Man., dnia 5 Marca 1924 r.
Nowe Pismo Echo Muzyczne

"Otrzymaliśmy pierwsze trzy numera miesięcznika "Echo Muzyczne," nowego pisma, które zaczęło wychodzić z Nowym Rokiem. Jest to miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym i wogóle wszystkim tym, którzy lubują się w śpiewie i muzyce.

Nadesłane nam trzy numera "Echa Muzycznego" przedstawiają się bardzo ciekawie pod względem doboru treści, za wierając pomiędzy innemi tak interesujące dla kół muzycznych i śpiewackich artykuły jak: Kilka słów z historji muzyki — Ojcowie muzyki polskiej — Najważniejsze przepisy tyczące się muzyki kościelnej — O chórach kościelnych, dziecięcych i narodowych — Dyrygent-Nauczyciel — Organista — i t. p" — Dalej: — wyciągi z prospektu. Cena prenumeraty $2.00. Adres "Echa": 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

PIAST W CHICOPEE, MASS.
z dnia 7 Marca 1924 roku.
Nowe Pismo Polskie

Chicago. — Znany ogólnie w kołach polskich ob. B. J. Zalewski, wieloletni dyrygent chórów i orkiestr oraz właściciel interesu wydawniczego, rozpoczął wydawnictwo nowego miesięcznika polskiego poświęconego muzyce i pieśni polskiej. Witamy z uznaniem pojawienie się "Echa Muzycznego," którego publikacji podjął się ob. Zalewski nie dla zysku, lecz dla idei propagowania pieśni i muzyki polskiej na wychodźtwie. Życzymy nowemu pionierowi polskiej kultury i jego wydawcy powodzenia, a rodaków zachęcamy do prenumerowania tego pożytecznego pisma fachowego.

Prenumerata roczna za to pismo wynosi tylko $2.00, cena pojedyńczego numeru 25 centów. Adres: — Echo Muzyczne, 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

DZIENNIK POLSKI W DETROIT, MICH.
z dnia 8 Marca 1924 roku.
Nowe Wydawnictwo Polskie w Ameryce

W Chicago ukazało się nowe wydawnictwo polskie — miesięcznik "Echo Muzyczne," — poświęcone pielęgnowaniu języka polskiego w pieśni i muzyce. "Echo Muzyczne" przedstawia się wspaniale, zarówno ze strony technicznej, jako też i z treści.

Dotychczas brak było w piśmiennictwie polskiem fachowego pisma, więc "Echo Muzyczne" wypełnia tę lukę.

Pismo to polecamy w naszej kolonji detroickiej, oraz muzykom i orkiestrom, gdyż spodziewać się należy, że będzie ono informować o rozwoju muzyki krajowej i stąd właśnie zasługuje na specjalne poparcie.

"Echo Muzyczne" kosztuje $2.00 rocznie, a adres redakcji następujący: "Echo Muzyczne" (The Musical Echo), 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

MONITOR CLEVELANDZKI (DZIENNIK)
z dnia 29 Lutego 1924 roku.
"Echo Muzyczne" — Miesięcznik, Poświęcony Muzyce Kościelnej i Świeckiej

W Chicago rozpoczął p. Bolesław Zalewski wydawanie miesięcznika, poświęconego muzyce kościelnej i świeckiej. Dotychczas wyszły trzy numery tego pisma. Jak czytamy w numerze pierwszym "Echa Muzycznego" — pismo to ma stać na najwyższym szczeblu swego zadania, a wartość jego literacka i muzyczna stanowić będą dzieła najwybitniejszych literatów, muzyków, kompozytorów, pedagogów i artystów.

"Echo Muzyczne" zapowiada, że przedewszystkiem zwróci uwagę na muzykę ojczystą, przedstawiając jej rozwój od najdawniejszych czasów. Pomieszczać również ma życiorysy kompozytorów, artystów, krytyków, literatów, jak również literaturę i historję muzyki powszechnej.

W Cleveland posiadamy kilka doskonale zorganizowanych chórów polskich, obowiązkiem więc śpiewaków jest udzielenie nowemu pismu muzycznemu jak największego poparcia.

Jak zapowiada bowiem wydawca p. Zalewski, w "Echu Muzycznem" zamieszczać będzie metodę kształcenie głosu i gry muzycznej wogóle, oraz informacje co do organizowania chórów, kapel i szkół muzycznych.

DZIENNIK ZWIĄZKOWY W CHICAGO, ILL.
z dnia 20 Marca 1924 roku.
Z działu śpiewaczego, z pod redakcji Prezesa Zw. Śpw. Pol. w Am. W. L. Petrykowskiego

Z rozpoczęciem nowego roku wyszedł miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym "Echo Muzyczne."

Red. i wydawca jest B. J. Zalewski, Gen. Dyrygent Zw. Śpw. Pol. w Am. **Pismo to polecamy naszej Drużynie do abonowania.**

St. Joseph's Convent and Academy

Stevens Point, Wisconsin

22. marca, 1924.

Do Szanownej Redakcyi „Echa Muzycznego" w Chicago!

Przeglądając przysłane mi łaskawie numera Waszego "Echa Muzycznego" wydziwić się wprost nie mogłam ich treści. Bo czego tam niema dla miłującego muzykę! Znajdziesz tam historyę muzyki kościelnej, a co nas Polaków najbardziej obchodzi, muzyki kościelnej polskiej, przebogatej i cudnej. Życiorysy naszych narodowych muzyków, choć krótkie, ale bardzo treściwe i zajmujące. Jeśli wypełnicie obiecany i zapowiedziany program, to „Echo Muzyczne" będzie prawdziwą skarbnicą dla nas Polaków. Wykłady Wasze muzyki i śpiewu tak narodowego jak i obcego są wprost świetne i dla każdego przystępne i zrozumiałe. Życzę więc z całego serca szanownej Redakcyi by „Echo Muzyczne" zaszło pod strzechy Rodaków, by trafiło na zasłużoną ocenę i stało się Zmartwychwstaniem naszej przepięknej polskiej muzyki i pieśni tutaj na obczyźnie. Polecając „Echo Muzyczne" wszystkim tym którzy miłują Polskę i jej pieśni - mam w Bogu nadzieję że powodzenie „Echa" będzie wzrastać i trwać jak najdłużej!

Z szacunkiem i życzliwością,

Siostra M Bonawentura

Dyrygientka muzyki w Akademii polskich Siostr św. Józefa w Stevens Point, Wis.

* * *

DZIENNIK ZJEDNOCZENIA W CHICAGO, ILL.
z dnia 20 Marca 1924 roku

Trzeci Numer "Echa Muzycznego"

Wyszedł z druku trzeci numer "Echa Muzycznego," miesięcznika poświęconego muzyce kościelnej i świeckiej, oraz zespołom muzycznym i teatralnym, jakoteż wszystkim miłośnikom śpiewu i muzyki. Wydawcą i redaktorem tego pisma jest p. B. J. Zalewski, pionier na tem polu wśród wychodźtwa polsko-amerykańskiego, dyrygent generalny Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce. Nie należy atoli utożsamiać "Echa Muzycznego" z organem Związku Śpiewaków, bo jest to wydawnictwo całkiem niezależne, przeciwko temu zastrzega się wydawca, co naturalnie z drugiej strony nie przeszkadza, by członkowie poszczególni Związku Śpiewaków lub Chóry tegoż albo Chóry luźne i Chóry kościelne "Echo Muzyczne" zaprenumerowały za opłatą $2.00 rocznie. Adres wydawnictwa jest: 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

Należy zaznaczyć, że "Echo Muzyczne" jest jedynem tego rodzaju czasopismem polskiem w Ameryce i z tem się każdy zgodzi, że potrzebnem. Bezwątpienia wyrobi sobie ono wielką poczytność z biegiem czasu, o ile wychodzić będzie stale i zostanie utrzymane ściśle w ramach zawodowych.

Ostatni numer marcowy "Echa Muzycznego," jak również dwa poprzednie, zawierają ciekawą treść. Ostatni naprzykład numer rozpoczyna się artykułem p. Zalewskiego p. t. "Krytycy a Krytyka," w którym autor słusznie stwierdza, że właściwie polskich zawodowych krytyków we właściwem znaczeniu tego słowa na wychodźtwie niema, że pisma polskie bezwzględnie kadzą śpiewakom i muzykom, co zdaniem autora, samej sprawie szkodę przynosi, albowie objektywna krytyka nietylko jest wskazaną ale i konieczną dla dobra samych śpiewaków i muzyków. Dalej idą interesujące artykuły z historji muzyki polskiej, życiorysy i szkice, elementarne zasady śpiewu, teatr dla młodzieży, uwagi i notatki.

Prasa prowincjonalna przyjęła "Echo Muzyczne" bardzo życzliwie, uważając je "za bardzo pożądane i bardzo cenne pismo." — E. P. B.....

Z powodu braku miejsca, nie możemy zamieścić wszystkich recenzji z pism, jako też i pochwalnych listów naszych abonentów, lecz w miarę możności w przyszłych numerach "Echa" coś zużytkujemy.

Od siebie dodam tylko to — że prasa polska zrozumiała doniosłość pielęgnowania języka ojczystego w pieśni, a za tak obywatelską i szczerą reklamę, tembardziej bezinteresowną, Szan. Panom Redaktorom i kolegom po piórze serdecznie dziękuję; zaś miłośnicy śpiewu i muzyki napewno zrozumieli to, że pismo, które sprzyja drużynom śpiewaczym i muzykom, godne jest ich poparcia i takowe stale czytywać będą.

B. J. Zalewski,
Wydawca i Redaktor.

* * *

Dr. Henryk Opienski

Psychologja muzycznego modernizmu*).

"Kocham lokomotywę tak jak inni kochają kobiety," miał powiedzieć Artur Honegger,**) gdy go się pytano o objaśnienia, tyczące głośnej kompozycji orkiestrowej pt. Pacific nr. 231.

Że w tem powiedzeniu czołowego przedstawiciela nowoczesnej twórczości mużycznej chodziło przedewszystkiem o dowcip, nie ulega najmniejszej wątpliwości — na dnie tego dowcipu kryje się przecież jedna ze wskazówek, prowadzących do rozwiązania problemu: psychologji muzycznego modernizmu — czyli innemi słowy mówiąc: odpowiedź na pytanie, dlaczego po tej a nie po innej drodze poszła ewolucja muzyki współczesnej. Jakaż jest ta droga: oto wije się ona krętą ścieżką w górę wśród ostrych skał dyssonansów po atonalnych zboczach w taki jazbandowego rytmu po to, aby spojrzawszy z wysokości z politowaniem na błąkający się po harmonijnie ukwieconych dolinach romantyzm zacząć schodzić wolniuteńko na drugą stronę przełęczy ku... dawnemu bardzo schronisku, na którego ścianie widnieje jeszcze na wpółzatarta data: rok 1685 i napis: tu urodził się J. S. Bach.... Bo choć to brzmi paradoksalnie, jest faktem nie dającym się zaprzeczyć, że poprzez całą jaskrawość — całą powiedzmy murzyńskość niektórych objawów współczesnej muzyki, prawdziwa jej, dla wielu umysłów zakryta tendencja, zbliża ją ku epoce kończącego się XVII-go a zaczynającego XVIII-go wieku; Bach i Couperin są o wiele bliżsi dzisiejszym modernistom niż Beethoven i Schumvnn.

Zanim jednak ta tendencja się zrealizuje, zanim droga powrotna do dawnego schroniska doprowadzi — modernizm błąka się po śliskich perciach, uderzając raz po raz w egzotyczne brzękadła i suka — szuka drogi, chwytając się czysto naturauistycznych złomów skalnych, aby po chwili wśród mgły atonalności zejść na zupełne bezdroża... albo pędzić na oślep ale z fantazją na Pacifiku.

Starając się w tatrzańsko obrazowy sposób scharakteryzować główne cechy współczesnych modernistów, muszę się zastrzec z góry, że do objawów ich sztuki przystępują z uczuciem największej rzeczowości; nie straszą mnie równoległe małe sekundy czy septyny równoległe kwinty należą już do "staromodnego" przeżytku) — ani owa słynna politonalność — ani "maszyna do pisania" jako instrument w orkiestrze (u Erika Sati'ego) ani gramofon, oddający trele słow orkiestrze Respighi'ego. — Ewolucja środków wyrazu muzycznego wyrażająca się rozszerzonem pojęciem funkcji harmonicznych — śmiałemi krzyżowaniami kontrapunktycznemi, oryginalną rytmiką i jaskrawym kolorytem orkiestrowym jest naturalnym objawem życiowym. Objawów takiej czy innej ewolucji środków wyrazu nie zdołały odwrócić i nie odwróciły nigdy najgwałtowniejsze protesty — są one tak silne jak silnymi są pędy roślin, znajdujące sobie drogę między przykrytemi wiosennym śniegiem — złomami granitów. Zmiana formy wyrazu muzycznego jest sprawą o tyle wieczystą o ile nią być mogą sprawy ludzkie..... A że żadna epoka do zmian formy wyrazu, czy to o muzykę czy o inne sztuki chodzi, łatwo przyzwyczaić się nie może — na to mamy w historji aż nadto wiele dowodów.

J. J. Rousseau uważał, że współczesne jemu kompozycje orkiestrowe, w których "osobno grają skrzypce, osobno flety, osobno fagoty, każdy inną melodję dla siebie i prawie bez żadnego ze sobą związku" są jednym chaosem i że "nazywać je Muzyką jest to obrażać porówno uszy jak sąd słuchacza".) Cały szereg podobnych zdań z różnych epok zaczerpniętych podaje w swojej książce p. t. Musique ancienne Wanda Landowska. Z bliższych nam przykładów warto przypomnieć wrażenia, jakie na dwóch polskich muzykach w latach 1844-tym i 1884-tym robiła muzyka Wagnera...

Słyszy Wiktor Każyński w lecie r. 1844-go w Dreźnie Rienzi'ego Wagnera i tak opisuje w liście do przyjaciela swoje wrażenia: "Opera ta ma wiele niezaprzeczonych zalet, młody kompozytor jest człowiekiem wielkiego talentu, myśli jego są piękne i wzniosłe, życzyć tylko zostaje, aby były więcej rozwinięte, jaśniej i zwięźlej tłomaczone... Piątego aktu tej opery nie słyszałem, niepodobno było do końca dosiedzieć dla ciągłego wrzasku trąb i rozmaitego rodzaju miedzianych instrumentów do orkiestry na ten raz wprowadzonych. Powróciłem do domu z mocnym bólem głowy, rozmyślając nad smutnem i szalonem nadużyciem miedzianych instrumentów, któremi bez pomiarkowania i najmniejszej litości dla nerwów słuchacza szafują dzisiajsi kompozytorowie". — Powołując się na Glucka, Mozarta, Spontiniego, pisze dalej Każyński: „Widziałem ogrom-

*) Odczyt, wygłoszony w grudniu 1925 r. we Lwowie oraz w marcu 1926 r. w Poznaniu

**) A. Honegger jest autorem psalmu Symfonicznego "Król Dawid" wykonanego po raz pierwszy w Polsce w Poznaniu przez "Koło Śpiewackie" pod dyr. St. Wiechowicza w marcu r. b.

*) J. J. Rousseau "Lettre sur la musique francaise".

ną masę nut, słyszałem ciągle sukcesje jakichś dziwnych akordów, słyszałem ciągły hałas i piekielny wrzask instrumentów, lecz ani jednego motywu ani jednej frazy muzycznej pamięć moja stamtąd nie wyniosa... I co mi z takiej muzyki, której przy największej uwadze niepodobna jest pojąć i zrozumieć?..."

A posłuchajmy jeszcze wrażeń, jakie opisuje w roku 1884-tym w "Bluszczu" znany prof. konserwatorjum, skrzypek i krytyk warszawski Józef Stattler po usłyszeniu wstępu do: Meistersingerów Wagnera.

'Musimy powiedzieć, że dzieło to, gdyby nie miało ojcem genialnego autora.... lecz mniej znane nazwisko było odpowiedzialnem za nie, niezawodnie krytyka byłaby powszechnie surową, nieubłagalnie surową... Sprobujmy jednak odważnie wyrazić nasze zdanie, jak gdyby nie było nam wiadomem, kto pisał to dzieło. Otóż, ogólne wrażenie, jakie otrzymaliśmy słuchając je, było przygnębiające. Chaos brzmień bez związku prawie w ciągłem forte trzymanych, bez okresów, bez części tematycznych z wrzaskiem trąb i huraganem smyczków, składa się na przeprowadzenie ruchliwych myśli depczących się, następujących jedna na drugą, bez początku i końca. Słowem, słuchać tylko, nie można zdać sobie sprawy, co to jest, lecz trzeba studjować partyturę, by według naszego przekonania wychodzi poniekąd z granic piękna; maniera uniósła zadaleko autora"...

Widzimy z tych dwóch głosów, że nawet na przestrzeni 40 lat zapatrywania i gusta polskich muzyków nie uległy ewolucji na tyle, aby odczuć piękno i zrozumieć muzyczne utwory, które dla naszych uszów przedstawiają się nieomal jako wzór prostoty budowy i klasycyzmu a młodszych zaczynają już nudzić jako "staroświeczczyzna"

A przecież identyczne sprawodania jak Każyńskiego lub Stattlera o Wagnerze czytać można było swego czasu o muzyce Straussa czy Debussyego — dziś czyta się je o Strawińskim czy Szymanowskim. Czegóż to dowodzi? Oto tej starej, niby znanej, a ciągle co pokolenie zapominanej prawdy, że forma w sztuce jest pojęciem ruchomem, że zmienia się wraz z rozwojem czy upadkiem społeczeństwa — że zależy od jego stanu duchowego i od jego intellektualnej kultury. — Wieża Eiffel, którą przed 35 laty uważano za welką zachwyca francuzów i cudzoziemców a wobec prób nowoczesno-egzotycznych na ostatniej wystawie paryskiej sztuki stosowanej wydawała się wzorem klasycznej koncepcji architektonicznej. Ale czy wobec tego idąc drogą logicznego rozumowania nie należałoby przyznać, że pojęcie piękna i zrozumienia dzieł sztuki musi być narzucone z góry — musi stać się kwestją przyzwyczajenia? Owszem, jest tak bezwątpienia, tylko że równocześnie nie trudno wykazać obosieczność tego stanu rzeczy. Jeżeli bowiem — ograniczając się na muzyce — możemy na przykładach stwierdzić, że zamiłowanie lub choćby dodatnie reagowanie publiczności na jakieś nowe objawy formy lub nowego języka muzycznego jest kwestją przyzwyczajenia, któż nam może zaręczyć czy jakiś upadły gieniusz nie przywyczaja tych niewinnych uszów ludzkich do złego? Wszak uszy te w czasach obecnych są już (zwłaszcza w wielkich stolicach) narażone na przyzwyczajanie się do różnych odgłosów, a zwłaszcza do tego ohydnego skrzeku amerykańskich trąb automobilowych które mogą swą brzydotą znieczulić wogóle zmysł słuchu na reagowanie artystyczno muzyczne. Pojęcie piękna jest bardzo względne i maxyma Voltaira: le beau pour le crapaud c'est sa crapaude)... niewątpliwie trwałą.... Musi być więc do tej teorji "przyzwyczajania się" ucha ludzkiego do nowości czy nowatorstw dźwiękowych stosowane jakieś inne jeszcze kryterjum; owa ewolucja muzycznego języka jakiejś przecież kontroli ulegać musi.

Jeżeli o kryterjum chodzi, to bywała niem zwykle w dziejach sztuki siła i istotność twórczego talentu kompozytora oraz jego wysoka wartość duchowa. Kontrolę zaś najlepiej wykonuje...czas.

Najbliższem zatem naszem zagadnieniem winno być zastanowienie się czy obecna epoka współczesnej twórczości muzycznej jest w stanie wyłonić ze siebie taki kategoryczny twórczy imperatyw, który będzie stanowił kryterjum nowej "estetyki."

Szukając klucza do rozwiązania tego problemu musimy się najpierw zastanowić nad zewnętrznemi objawami dzisiajszej sztuki muzycznej — nad źródłami, skąd się te objawy wzięły a wreszcie jaka jest ich wartość dla przyszości twórczości muzycznej.

Jako zewnątrzny objaw sztuki muzycznej będiemy uważali przedewszystkiem język, jakim się posługują dzisiejsi kompozytorowie, zostawiając na razie na uboczu zagadnienia formy.

Dla lepszego zorjentowania się w przejawach tego języka należy się coś cofnąć myślą wstecz mniej więcej o. lat 30 i śledzić krok za krokiem jego ewolucję. — W ostatnim dziesiątku XIX-go wieku niepodzielnie prawie panował typ. Wagnerowskiego muzycznego języka; była to cecha epoki; równocześnie już jednak pojawiły się zwłaszcza we Francji pewne symptomy opozycyjne, którym najdobitniejszy wyraz dała sztuka Debussy'ego; w Niemczech Ryszard Strauss pracował niejako nad ewolucją wagnerowskiego języka, poszedł jednak w kierunku realistyczno-illustracyjnym tak daleko, że właściwy charakter tegoż języka zatracił.

Cechą techniczną języka obu tych kompozytorów były w stosunku do dwnych pojęć — nieuznawane dotąd licencje harmoniczne — rozszerzenie t. zw. funkcji tonalnych — używanie harmonji jako izolowanej barwnej plamy; odpowiadało to mniej więcej rozjaskrawieniu się kolorów w ówczesnem impressjonistycznem malarstwie. Debussy też stał się reprezentantem muzycznego impressjonizmu, kiedy Ryszard Strauss odpowiadał raczej pojęciu malarza realisty — nie gardzącego najbardziej naturalistycznymi środkami — jak imitacja beczenia baranów, wprowadzenie maszyny do udawania wiatru itp. Wkrótce po-

*) "Pięknem dla ropuchy samca jest ropucha samica"......

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

CO NAM JEST POTRZEBNE.

ODCZYT WYPOWIEDZIANY NA OBCHODZIE 150-LETNIEJ ROCZNICY PRZYBYCIA TADEUSZA KOSCIUSZKI DO AMERYKI, ORAZ POŁĄCZONY Z UROCZYSTOSCIĄ 150-LETNIEJ ROCZNICY NIEPODLEGŁOSCI STANÓW ZJEDNOCZONYCH, URZĄDZONY STARANIEM UNJI POL.-AMER. MUZYKÓW W SALI "WICKER PARK" W NIEDZIELĘ DN. 26 WRZESNIA, W CHICAGO, ILL.

...Tematy o życiu Kościuszki i niepodległości Stanów Zjednoczonych Pół. Ameryki wypowiedziane przez innych prelegientów, którzy w swych przemówieniach wyczerpali wszystkie ważniejsze chwile jak o Kościuszce, tak i o niepodległości St. Zj. nie pozostawili mi nic takiego, coby można było ująć lub dołożyć, wobec czego pozwolę sobie na inny temat swe przemówienie uzupełnić — mianowicie:

— Polscy muzycy w Chicago mają wielkie zadanie do spełnienia: — przedewszystkiem kształcić się coraz wyżej, nie poprzestawać na muzyce tanecznej, lecz piąć się na wyżyny muzyki klasycznej, a ku temu jest najprzystępniejsza droga w organizowaniu małych kółek orkiestrowych i dętych kapel, a gdy dojdziemy do pewnych form doskonałości, tworzyć większe zespoły orkiestralne i wtajemniczać się w arcydzieła jak polkich, tak i obcych kompozytorów.

Niewielu zdaje sobie sprawę, jak wielkie znaczenie mają próby wspólne w orkiestrze lub kapeli, pod umiejętnem kierownictwem swego dyrygenta. Muzyk, który dąży do udoskonalenia się w gromadzie, zdobywa pewną rutynę, lepszy smak w muzyce, gdyż wówczas tylko jest w stanie odróżnić złe od dobrego i dowie się, że nie zawsze jest to dobrem, co głośne i nieraz za huczne.

Przy pomocy różnych instrumentów, jakie wchodzą w skład orkiestry lub kapeli, (a tem samem różnobarwności ich tonów) mają wielkie znaczenie, o ile takowe umiejętnie są dostosowane w myśli danej kompozycji, w której można wyrazić smutek, żal, rozpacz, wesołość i t. w nieskończoność.

Muzyk, który uczęszcza na takie zbiorowe próby, korzysta przeogromnie, bo tamże zapoznaje się z tajnikami sztuki piękna, czego nie jest w stanie zrozumieć, gdy wykonywuje dany utwór pojedynczo, o ile za podkład weźmiemy zespoły orkiestrowe.

Ponieważ świat postępuje naprzód, zdobywając coraz więcej wiedzy niemal, że w każdej gałęzi, dlatego i my muzycy nie możemy pozostawać w tyle, lecz musimy z tym prądem narówni kroczyć z innymi.

Musimy koniecznie zdobyć sobie większy zakres pracy, co jest koniecznem, ażeby zabezpieczyć lepszych muzyków, by niepotrzebowali szukać innych zajęć, by mogli poświęcić cały swój czas w kształceniu się li tylko w muzyce — a nawet mniej zdolni, o ile nie ustają w pracy nad sobą i ci nie powinni pracować po fabrykach, jeżeli możliwem byłyby skromniejsze wymagania życiowe do pewnego czasu.

Panowie muzycy powinni zapamiętać to sobie, że o ile zaprzestaną kształcić się w zespołach zbiorowych i jeżeli orkiestry nasze nie staną na równi z innymi zespołami, wówczas stracimy i te skromne dochody, bo inni jakościowo będą górować nad nami i niepomogą wówczas nawoływania w stronę polskości, bo jak widzimy to dzisiaj, że nie wszyscy chcą zrozumieć to hasło "swój do swego".

Ilu to innonarodowców-muzyków grywa na polskich koncertach, zabawach, odbierając nam polakom sposobność w zarobkowaniu, byśmy się zato mogli wyżej kształcić. Jedynie li tylko zapobiec temu możemy przez udoskonalenie się w zespołach orkiestrowych; — zatem — nie lekceważyć próby zbiorowe, z których korzystamy nietylko duchowo, lecz także i materjalnie.

Dawnemi czasy, gdy orkiestra zagrała tanecznego krakowiaka, mazureczka lub kujawiaka, wystarczyło to w zupełności, dzisiaj wymaganem jest od nas coś więcej, bo muzykę klasyczną, a jako dowód, wystawienie opery "Halka" w Chicago przez klub operowy z Milwaukee, dlatego też konieczność wymaga iść z prądem postępu, bo w przeciwnym razie będziemy odosobnieni.

Praca w kierunku podniesienia naszej organizacji, jest już rozpoczęta, za staraniem naszego energicznego prezesa p. M. Różyckiego, który wszelkiemi siłami stara się, by w szeregi nasze pozyskać ludzi o szerszych poglądach w dziedzinie muzyki, ludzi wykształconych, fachowców, lecz niestety — nie wszyscy chcą z nami pracować, czy to z braku czasu, lub z innych powodów, wobec czego niepozostaje nam nic więcej, jak tylko zabrać się samym do pracy w kierunku powyżej wskazanym, a pewny jestem, że dopniemy celu swego.

Na ten temat rozmawiałem z p. Różyckim o wystawieniu jednej z oper Moniuszki, w której muzycy nasi wzięliby współudział w połączeniu z siłami wokalnemi, co jest możliwem do wykonania, a nawet w lepszem wykończeniu, biorąc pod uwagę więcej prób z orkiestrą, tembardziej że mamy siły po temu, zaś brak maleńki w niektórych instrumentach, dałoby się uskutecznić.

Parę słów chciałbym skierować w stronę rodziców, którzy chcieliby widzieć swe dzieci, gdy podrosną, by były szczęśliwe, miłe i przyjemne w otoczeniu, by szanowały rodziców i starszych, a w późniejszym czasie by im się dobrze powodziło.

Otóż chcąc to wszystko posiąść, należy ich już za młodu zachęcać do śpiewu lub muzyki. Śpiew i muzyka mają tą własność, że poskramiają charaktery porywcze, a czem więcej zachęty w tym kierunku, tem więcej umysł się uszlachetnia i dana jednostka staje się pożyteczną w życiu społecznym.

Często w pismach dają się zauważyć zdania ludzi uczonych, a pomiędzy innymi, było zamieszczone takie spostrzeżenie: Śpiewak lub muzyk nie może być złym człowiekiem, — bo sprawdzono to cyframi w zakładach karnych pomiędzy więźniami, gdyż na stu przestępców odnaleziono zaledwie jednego śpiewaka lub muzyka. Dlatego też rodzice powinni dbać o wychowanie swych dzieci, by kształcić je w muzyce, a nie pożałują tego.

O ile w rodzinie jest ktoś taki, co już dobrze gra na jakimś instrumencie, pożądanem byłoby tychże zapisać do naszej organizacji, gdzie w zbiorowej orkiestrze, w gronie lepszych muzyków, mogliby pogłębić swą wiedzę, bo zyskają na tem moralnie i materjalnie w przyszłości. Ci zaś, co są słabsi, niechaj przygotowują się w zakładach naszych muzycznych, jakich w naszej dzielnicy mamy kilka, a jeden z najstarszych zakładów naukowych, jest szkoła p. Różyckiego.

Ażeby połączyć cel piękny ze szlachetnym, więc z uroczystości dzisiejszej chcielibyśmy skorzystać coś i ma-

terjalnie, by z czystego dochodu można było jakąś cegiełkę zakupić pod dom muzyków polskich w Chicago, jaki jest nam bardzo potrzebnym, aby nie tułać się po obcych kątach; a że takie schronisko jest nam potrzebne, to nie ulega wątpliwości i wszyscy się z tem zgodzą, dlatego też nie żałujmy po parę centów, by czyn tak pożądany był wkrótce urzeczywistnionym.

Na zakończenie mego krótkiego przemówienia, prosiłbym tu zgromadzonych, by zechcieli łaskawie poprzeć tak szlachetny cel, jakim jest budowa domu muzyków, a w szczególności polecali w swych towarzystwach nas, ażeby na wszelkie zabawy, koncerty i t. d. zamawiano polskich muzyków, jedyną tego rodzaju organizację w Ameryce, jaką jest Unja Polskich Muzyków w Chicago, bo do urzeczywistnienia naszych dążeń, to jest nam bardzo potrzebnem.

B. J. ZALEWSKI,
Hon. czł. Unji Pol. Muz.

Z koncertu i obchodu Unji Pol.-Am. Muzykantów w Chicago.

W ubiegłą niedzielę, w sali Wicker Park odbył się koncert i obchód 150 letniej rocznicy przybycia do Ameryki Tadeusza Kościuszki oraz tejże rocznicy niepodległości Stanów Zjednoczonych.

Na program złożyło się jedenaście numerów. Po odegraniu "The Star Spangled Banner" przez orkiestrę w liczbie 40 muzyków, orkiestra rozpoczęła numer pierwszy programu, wykonując dzieło "Chopiana" napisane przez Hosmera. Utwór ten nadzwyczaj efektowny, składający się z dzieł Chopina, zas uguje na pewną wzmiankę. Aczkolwiek świat muzyczny nie pochwala przeróbek chopinowskich i każe pozostawić go tylko przy fortepianie, lecz tym razem chciałbym zrobić wyjątek, gdyż nie była to ścisła przeróbka, lecz własne opracowanie kompozytora, na tematy dzieł Chopinowskich.

Utwór trudny, nawet klasyczny, który orkiestra pokonała bez wielkich wysiłków. Solowe części skrzypiec, wykonane przez p. Słanię, wypadły jak najlepiej, czuć było duszę artystyczną i zrozumienie rzeczy, zaś p. M. Różycki wykazał swą sprawność w dyrygowaniu, za co należy się mu największe uznanie.

Po krótkiem przemówieniu p. M. Różyckiego, przystąpiono do numeru trzeciego. Mowę o Kościuszce, wypowiedział p. J. M. Sienkiewicz. Mówca przebiegł w krótkości o życiu i czynach naszego wodza, od kolebki aż do zgonu, co publiczność z zajęciem słuchała.

Numer czwarty: Fortepian z orkiestrą — "Concerto-Wieniawski" odegrała Stefanja Sobczyk przy akompanjamencie orkiestry, pod dyr. p. Różyckiego. Trzeba przyznać, że i tym razem orkiestra wywiązała się nadspodziewanie dobrze, bo co innego jest grać utwór ściśle orkiestralny, a co innego, gdy orkiestra tworzy akompanjament danemu instrumentowi. Niemniej p. Sobczyk należy pogratulować, że tak trudny utwór, pokonała pamięciowo.

Numer piąty. Mowa w języku angielskim o Kościuszce i niepodległości Stanów Zjednoczonych, wypowiedziana przez historyka Wm. Hay Williamson, była wprost imponująca, a tembardziej, że to mówił Amerykanin i (przeszło pół godziny) pamięciowo, nie pomijając najdrobniejszych szczegółów jak daty, miesiące, dni, a nawet godziny. Pan Williamson dla nas ma wielkie znaczenie, bo podobno pomiędzy Amerykanami sławi imię polskich bohaterów, bo zna nietylko Kościuszkę i Pułaskiego, lecz także Mickiewicza, Sienkiewicza, Słowackiego, a za tąk gorliwą pracę poświęconą imieniu polskiemu dziękujemy serdecznie.

Z kolei numer szósty programu było tenorowe solo: a) Vesti La Guibba, Pagliacci, b) Luceron Le Stella-Pucini. Wykonał Andrea De Parry, no i jak zwykle — Włosi nie mogą zapanować nad sobą, bo śpiewając jednocześnie grał na scenie, co ostatecznie można uwzględnić, lecz dyrygowanie samemu sobie mogłoby być pominięte. Pozatem p. Parry ma silny i przyjemny głos, jako "bohaterski tenor" i gdyby nie maleńki wzrost, to napewno słynąłby już dziś jako siła operowa, a że śpiewał dobrze i że oklaskom nie było końca, zmuszonym był do odśpiewania trzeciego utworu.

Siódmy numer. Solo skrzypce — "Scherzo-Tarantella" Wieniawski, — wykonała panna Wanda Simbor, przy akompanjamencie swej siostry L. Simbor. Oba utwory trudne, oddane umiejętnie z uczuciem artystycznem, a maleńkie uchybienia oktawowe, należy przypisać zimnej atmosferze na scenie, że ręce wprost grabiały, pomimo tego panna Wanda należy do lepszych skrzypaczek, bo pokonała i te trudności.

Ósmy numer. Śpiew. Recitativo i Arja z "Halki" St. Moniuszki z orkiestrą, wykonała pani Ludwika Fernald, śpiewała po polsku, pomimo że jest Węgierką. Chociaż w niektórych miejscach tekst nieco był błędnym, lecz za to głos dobrze ustawiony i wyszkolony, interpretacja znakomita, tak że z przyjemnością słuchało się tego śpiewu. Nad podziw godnem jest współudział orkiestry Unji Polskich Muzykantów pod batutą p. Różyckiego, która wywiązała się ze swego zadania wprost zdumiewająco, jeżeli weźmiemy pod uwagę, że z małym wyjątkiem tylko, są to ludzie pracy, a pomimo tego grali jak zawodowi muzycy. Nie obyło się bez pewnych usterek, lecz słyszałem daleko więcej błędów w zawodowych orkiestrach, wobec czego cieszę się bardzo, że my Polacy muzycy, nie niżej stoimy od innych.

Numer dziewięty. Odczyt "Co nam potrzeba" wypowiedziany przez niżej podpisanego, zamieszczony na innem miejscu w tymże numerze

....Uumer dziesiąty: Kapela Hallerczyków. Nie grała ani jednego polskiego utworu, a przecież imię Hallera zasłużyło sobie na to; otóż są to skutki obconarodowych dyrygentów, których Hallerczycy powinni się pozbyć, w dodatku nie wykonano swego numeru poprawnie, nie z winy zespołu, który był dobrym, bo te same ważniejsze instrumenty brały udział, co i w orkiestrze tego programu, lecz z winy dyrygenta, który nie odpowiada na tem stanowisku, a którego imiennie nie zamieszczam, gdyż go jako muzyka cenię, lecz czynię go odpowiedzialnym za złe wykonanie swego programowego numeru, bo de facto dzierżył batutę. Za to trzeba dać uznanie Hallerczykom, że wykonali bez zarzutu marsze przed salą, za co daje się kredyt jak kapeli tak i ich dyrygentowi, choć też ani jednego marsza polskiego nie zagrano. Jedyną pieśń polską odegrano na zakończenie "Jeszcze Polska nie zginęła", którą ściśle do programu koncertowego załączyć nie możemy.

Żałuję mocno, że z powodu ważnych przyczyn nie mogłem być wieczorem, by wysłuchać programu wieczornego, który napewno wypadł dobrze pod względem artystycznym.

B. J. ZALEWSKI.

Sprawa udziału głosów żeńskich w chórach kościelnych

Poniżej podajemy trzy artykuły: a) "Sprawa udziału głosów żeńskich w chórach kościelnych" Ks. dr. Gieburowskiego, b) "Udział niewiast w chórach kościelnych" Ks. Jan Kanty Zaremba, jako odpowiedź na artykuł Ks. dr. Gieburowskiego, c) "Głosy kobiece w chórach kościelnych" Ks. dr. Gieburowski, odpowiedź na artykuł Ks. J. K. Zaremby. Artykuły te są bardzo interesujące, które dla wielu naszych czytelników i czytelniczek mogą być bardzo pożyteczne. Jednocześnie przy tej okazji prosimy interesowanych w tej sprawie napisać swą opinję, a "Echo Muzyczne" z chęcią pomieści jako głos czwarty.

Między innemi propaguje się ostatniemi czasu zasadę, że poza zespołem męskim jest w składzie chóru kościelnego dozwolony jedynie udział głosów chłopięcych, z wykluczeniem głosów kobiecych. Ponieważ zapatrywanie takie mogłoby w zainteresowanych kołach łatwo szerzyć niepożądane fermenty a równocześnie podważyć żywotność i przyszłość naszych chórów kościelnych oraz twórczości naszej liturgiczno-muzycznej, przeto zająć trzeba tutaj stanowisko zasadnicze. "Motu proprio" Piusa X, poświęcając w rozdziale V. osobną rubrykę śpiewakom chórowym, powiada tam m. i.: "Wynika z podanych wyżej zasad, że osoby śpiewające w kościele sprawują prawdziwy urząd liturgiczny, że przeto niewiasty w skład chóru lub kapeli wchodzić nie mogą. Kto tedy chce mieć w chórze wysokie soprany i alty, winien, odnośnie do bardzo starego zwyczaju kościoła, używać do tego chłopców." Można było z góry przewidzieć, że Stolica Apostolska zezwoli bez trudności na interpretację liberalną postulatu tego, uwzględniającego oczywiście warunki Kongregacja Obrzędów ogłosiła 12 stycznia 1908 r. dekret, wyraźnie uznający chóry mieszane z udziałem kobiet. Dekret wychodzi z tego założenia, że przecież chwałę Bożą głosić winni wszyscy wierni bez różnicy stanu, płci i wieku, wszyscy mają prawo łączenia się w jeden wspólny hymn ku czci Najwyższego, a więc także kobiety i dziewczęta. Tam tylko, gdzie istnieje t. zw. "officiatura choralis" czyli reguła chórowa oraz chór liturgiczny "in stricto sensu" miejscem którego jest prezbiterjum, jak to zwyczajem jest zwłaszcza w katedrach i kościołach klasztornych, tam głosy kobiet i dziewcząt są wykluczone. Na tych samych warunkach dozwolony jest zespół chórowy złożony wyłącznie z kobiet lub dziewcząt, a taki mógłby za zgodą biskupa dyecezjalnego z ważnych powodów śpiewać nawet w kościołach katedralnych i innych, znających t. zw. "Officiatura choralis," wtedy naturalnie poza prezbiterjum.

Tak przez Kongregację rozstrzygniętą kwestję, kwestję o aktualnem i doniosłem dla chórów kościelnych znaczeniu, przyjmą niewątpliwie wszyscy z zadowoleniem. Zasadniczo kościół nie odsuwał nigdy kobiety od śpiewu liturgicznego. Praktyka pierwszych wieków chrześcijańskich dowodzi tego najwyraźniej. Ojcowie kościoła i pisarze kościelni zachwycają się wspólnie przez mężczyzn, niewiasty i dziatwę śpiewaną psalmodją. Euzebjusz n. p., powtarzając za żydem Filonem opis nabożeństwa wiligijnego u chrześcijańskiej gminy Terepeutów, pisze następująco: "Na dany znak wszyscy się podnoszą, tworząc 2 chóry, jeden męski drugi żeński. Każdemu chórowi przoduje precentor, odznaczający się osobistą godnością i znajomością muzyki. Potem śpiewają hymny do Boga, różne co do rytmu i melodji, bądź to wszyscy razem, bądź też jeden chór drugiemu w porządku i godziwie odpowiadając. Tworząc następnie z obu chórów jeden jedyny, tak intonują i na przemian powtarzają pieśni, że, gdy jednocześnie śpiewają, niższy dźwięk głosów męskich i wyższy głosów żeńskich w piękny zlewają się i iście muzykalny zespół." Św. Ambroży słyszy w wspólnym śpiewie mężczyzn, niewiast, dziewic i dziatwy tworzące się fale morskie. Podobnie wyrażają się Grzegorz Naziański, Jan Chryzostom i inni. Wskutek rozlicznych nadużyć i wykroczeń zmienia się jednakże praktyka liturgiczno-muzyczna, tak, że cały szereg Ojców Kościoła zajmuje już teraz stanowisko do kobiety pod tym względem nieprzychylne Rzymska "Schola cantorum," zapoczątkowana jeszcze przed Grzegorzem Wielkim, zalicza do składu swego chórowego tylko kleryków i chłopców. Na niej wzorują się wszystkie inne chóry liturgiczne kościoła zachodniego. Ale jeszcze w głębokiem średniowieczu zdarzało się dosyć często, że dla uświetnienia nabożeństwa liturgicznego śpiewały chóry męskie i żeńskie wspólnie, co prawda z tem ograniczeniem, że zespoły te składały się wyłącznie z osób duchownych, a zatem co do stanu żeńskiego ze zakonnic.

Taki stan rzeczy utrzymuje się do wieku XVII. Wiek XVII. i XVIII. sprowadza radykalną zmianę w dziejach muzyki kościelnej. Zaznacza się gwałtowny upadek liturgji a zarazem z nim upadek chorału gregorjańskiego, w zapomnienie idzie a — cappella styl Palestriny i szkoły jego. Nowa era muzyczno-kościelna rozwija się pod znakiem t. zw. stylu koncertującego, stylu operowego, jenerałbasu i bel-canto śpiewu. Takich też cech nabierają kompozycje pisane dla kościoła. Świecka szata kompozycji kościelnych z wszystkiemi właściwościami nowych stylów nie pozostaje bez wpływu na zespoły chórowe, do których wchodzą teraz śpiewacy świeccy, często śpiewacy operowi, razem z nimi kobiety, wreszcie instrumentaliści. Dla głosu kobiecego były bujne partje sopranowe operowo-kościelnych utworów jak stworzone, mniej nadawały się dla głosów chłopięcych. Jest rzeczą zrozumiałą że chóru takiego nie można było już nazwać chórem ściśle liturgicznym, jakim był chór średniowieczny, złożony ze śpiewaków duchownych i chłopców, ubrany w strój liturgiczny i lokowany stale i też najodpowiedniej w prezbiterjum, w którem zasadniczo stracił rację bytu chór epoki nowej. Wyznaczono mu tedy miejsce inne, zwykle naprzeciw wielkiego ołtarza i obok organów. Istnieją oczywiście i nadal chóry kościelne z udziałem chłopców głównie przy kościołach katedralnych, przy wielu kościołach klasztornych i kolegjackich, z głosami kobiecemi. Zwyczaj ten utrzymał się do dnia dzisiejszego. Kościół tolerował go tak, jak

tolerował nowy styl muzyczno-kościelny, i jak kiedyś tolerował udział kobiety w śpiewach gregorjańskich. Z temi to faktami historycznemi widocznie liczył się dekret Kongregacji z r. 1908, modyfikując odnośne prawidła "Motu proprio" w podanym sensie.

Już z powyższego szkicu historycznego wynika, że skład wielogłosowego chóru epoki Paleństrińskiego, krótko mówiąc chóru Palestrińskiego, wyklucza głosy kobiece. Zachodzi jednakże pytanie, jaki w chórze tym był udział głosów chłopięcych. Do główniejszych cech muzycznych faktury Palestrińskiej należy między innemi i ta, że głos ludzki porusza się zwykle w naturalnych granicach i najkorzystniejszych dla siebie pozycjach dźwiękowych, rzadko kiedy nienaturalnem forsowaniem granice te przekraczając. Szczegółowi temu zawdzięcza styl Palestriński w znacznej mierze, objektywny swój liryzm, niebiański spokój, majestatyczne zrównoważenie, dostojną powagą. Prawie wszystkie motety Palestriny, więcej jeszcze msze jego świadczą o tem dobitnie. Soprany n. p., o które tutaj chodzi, prowadzone są zasadniczo w obrębie skali g — g, skali więc w brzemieniu głosu chłopięczego najefektowniejszem. Sam fakt historyczny, że chór wielogłosowy epoki Palestrińskiej obsadzony był sopranami chłopców, wpłynąć musiał na charakter faktury wokalnej. Stąd też brzmienie klasycznego chóru a — cappella będzie najstylowsze i najidealniejsze przy sopranach chłopięcych. Inna rzecz, gdy chodzi o głosy altowe. Wyjątkowo odbiegają tutaj Palestrina i mistrze jemu współcześni od zasady naturalności. Znawca faktury Palestrińskiej uświadomi sobie odrazu, że ujęcie jej partji altowej nie zawsze przemawia za głosami chłopców. Składają się na to dwa główne momenty: niskie często prowadzenie głosów i długie nieraz trwanie w tychże pozycjach. Są partje altowe, domagające się gwałtem wprost naturalnych falsetów męskich. Wiemy dzisiaj pozytywnie, że taki był faktyczny skład altów Palestrińskich, na którym i dzisiaj wzorować się winny klasyczne a — cappella chóry, praktyką, którą tu i owdzie z dobrym skutkiem już się przyjmuje. Poleca się jednakże w takim razie ustawić obok falsetujących mężczyzn alty chłopięce. Nowe edycje starych mistrzów trzebaby oczywiście zastosować do nowej, czyli właściwie starej praktyki i pisać alty sposobem tenorowym oktawę wyżej, do czego ewentualnie głosy wkrótce i z łatwością się przyzwyczają.

Wokalna faktura epoki Palestrińskiej, przekształca się pod wpływem nowych warunków muzycznych XVII. i XVIII. wieku. Ponieważ w licznych chórach kościelnych miejsce głosów chłopięcych zajmują teraz głosy kobiece, barwą intenzywności i skalą odrębne od tamtych, więc zmienja się we fakturach wokalnych przedewszystkiem charakter partji sopranowej, dostosowanej do walorów głosu kobiecego. Wystarczy na dowód tego porównać partyturę epoki Palestrińskiej z partyturą szkoły wenecjańskiej, neapolitańskiej lub wiedeńskiej. Większe jeszcze wymagania do głosu kobiecego stawiają nieraz kompozytorzy szkół późniejszych, romantycy, programiści, wagnierianie i "last nat least" nowocześni, kierunki, które wszystkie pozostawiły ślady swoje w dziedzinie twórczości muzyczno-kościelnej. Dobrze wyszkolone głosy chłopięce pokonają i takie trudności, nigdy jednak nie z efektem przez kompozytora zamierzonym. Myślę specjalnie tutaj o dwóch chórach, znanych mi włoskich, niemieckich i francuskich może najlepszych: o Lipskim chórze św. Tomasza, t. zw. "Thomanerchor" i o Berlińskim "Domchor", zwłaszcza o ostatnim, dla którego nie istnieją nawet trudności wokalnej partytury Straussa lub Schonberga. A mimo to, jakaż różnica w interpretacji i brzmieniu tych samych utworów przez obsadę kobiecą. Eteryczności głosu chłopięcego braknie właśnie, przy najlepszem nawet wyszkoleniu, miękkości, ciepła, giętkości, siły i skali głosu kobiecego. Charakter więc wokalnej faktury popalestrińskiej zakrojony jest na głosy kobiece. Wskazują na to już nie tylko momenty historyczne, ale czysto muzyczne a nawet fizjologiczne, tak, jak faktura Palestrińska domaga się głosów kobiecych. Przyszłość zaś twórczości liturgiczno-muzycznej zapowiada się stanowco po linji i w duchu nowoczesności. "Motu proprio" Piusa X. uważa wprawdzie chorał gregorjański i styl Palestriński za ideały katolickiej muzyki liturgicznej, uznaje jednakże w zupełności sztukę nowoczesną, byleby sztuka ta posiadała cechy wzorowej muzyki kościelnej. Dla wartości i poziomu kompozycji kościelnej, czy ona będzie kompozycją a — cappella, czy z towarzyszeniem organów, cy też orkiestry, jest czas jej powstania rzeczą najzupełniej obojętną, chodzi o to, by posiadała wymagane przez kościół muzyczne i liturgiczne walory, czyli, mówiąc słowami "Motu poprio," by przyczyniła się do powiększenia chwały Bożej, do zbudowania wiernych i do uświetnienia ceremonij kościelnych, by była świętą, t. zn. wykluczała wszystko co światowe, nietylko z istoty swojej, ale i ze sposobu wykonania, by była prawdziwą sztuką, t. zn. znajdowała się na wyżynach artyzmu, by wreszcie była powszechną, t. zn. wykonalną wszędzie.

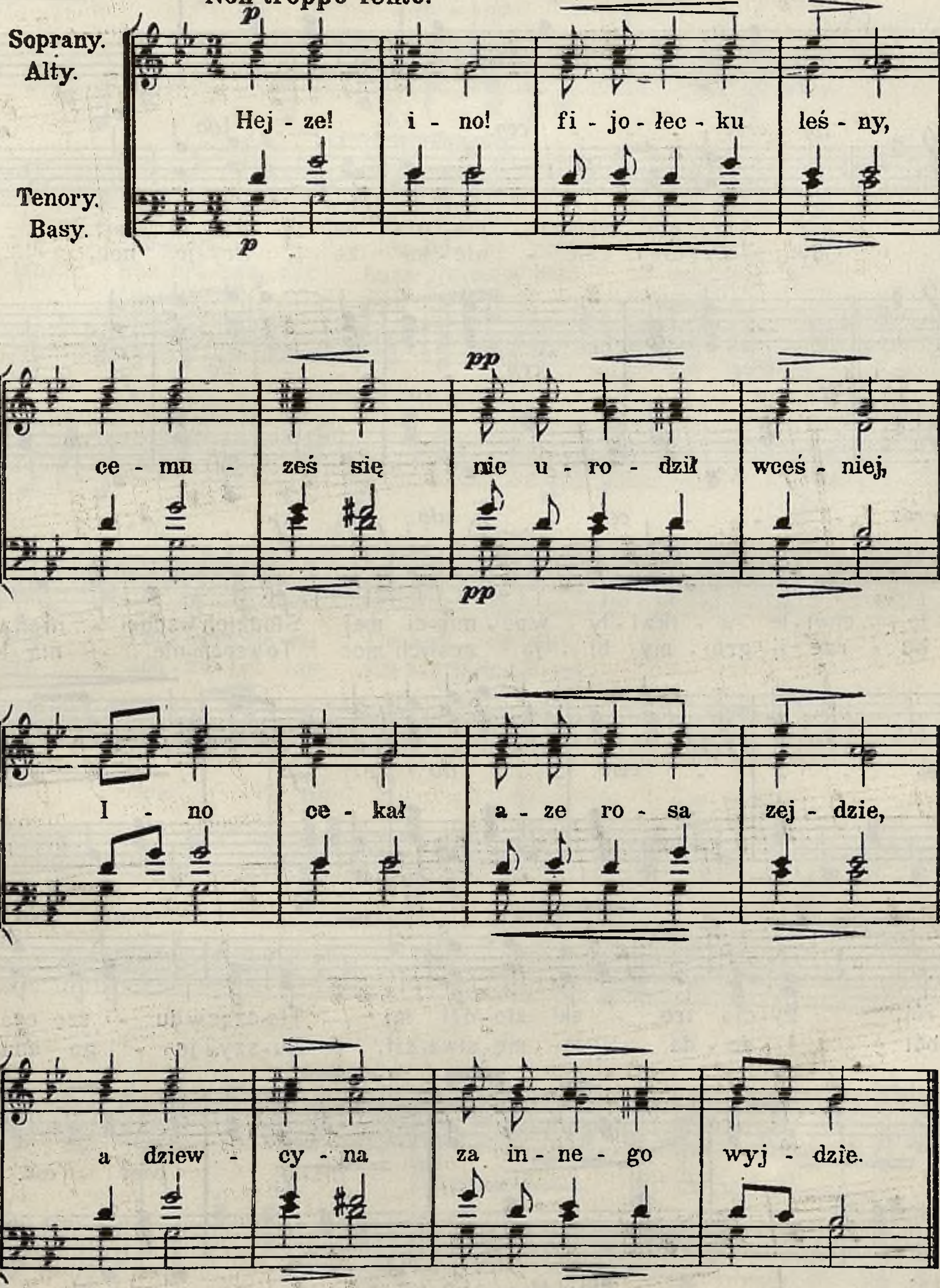
Na szczęście doszli dzisiaj katoliccy muzycy kościelni do przekonania, że przez Witta, Haberla i ruch cecyljański kompozytorom liturgicznym zalecane, tak bezwzględnie później propagowane i monopolizowane naśladownictwo stylu Palestrińskiego było wielkim "fauxpas." Któż miałby odwagę twierdzić, któż nawet z wybitnych talentów, że w kopjach swoich osięgnął wierność oryginału. Genjusz zaś nie będzie kopjował, bo jest indywidualnością. Zresztą kopja pozostanie zawsze tylko kopją. Dyrygent, pielęgnujący z chórem swoim klasyczny styl a — cappella, nie będzie wykonywał kopij, jeżeli dostępne mu są oryginały. Wielka szkoda wszystkich Hallerów, Mittererów, Nekesów itp., ludzi o wielkim talencie, którzy własnym swoim językiem muzycznym, językiem nowoczesnym, bylibv literaturę kościelno-muzyczną lepiej zbogacili, aniżeli naśladowaniem stylu

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

107

56. Hejze! ino! fijołecku leśny.

Non troppo lento.

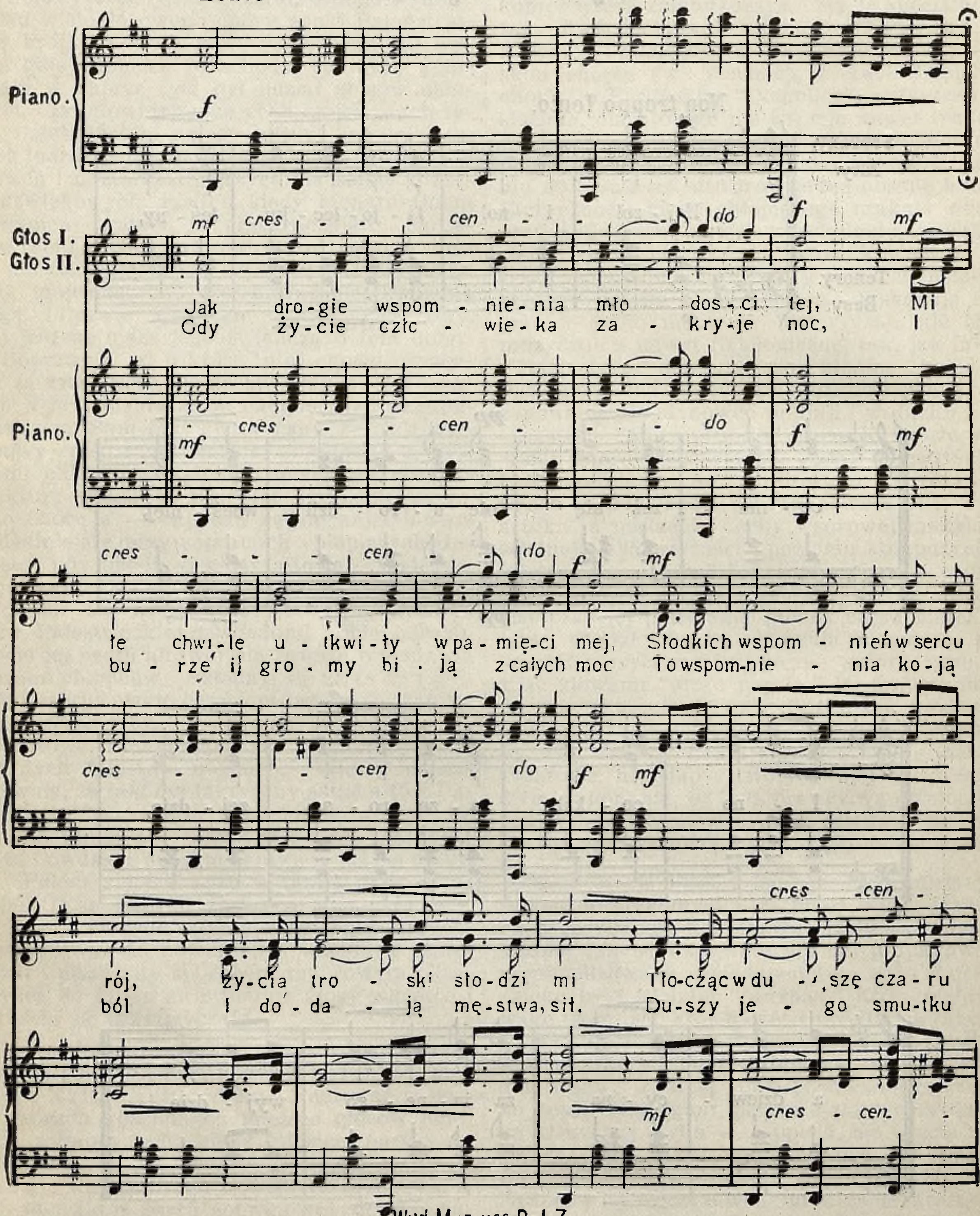

Drogie wspomnienia.

Słowa
St.K.Orłowskiego.

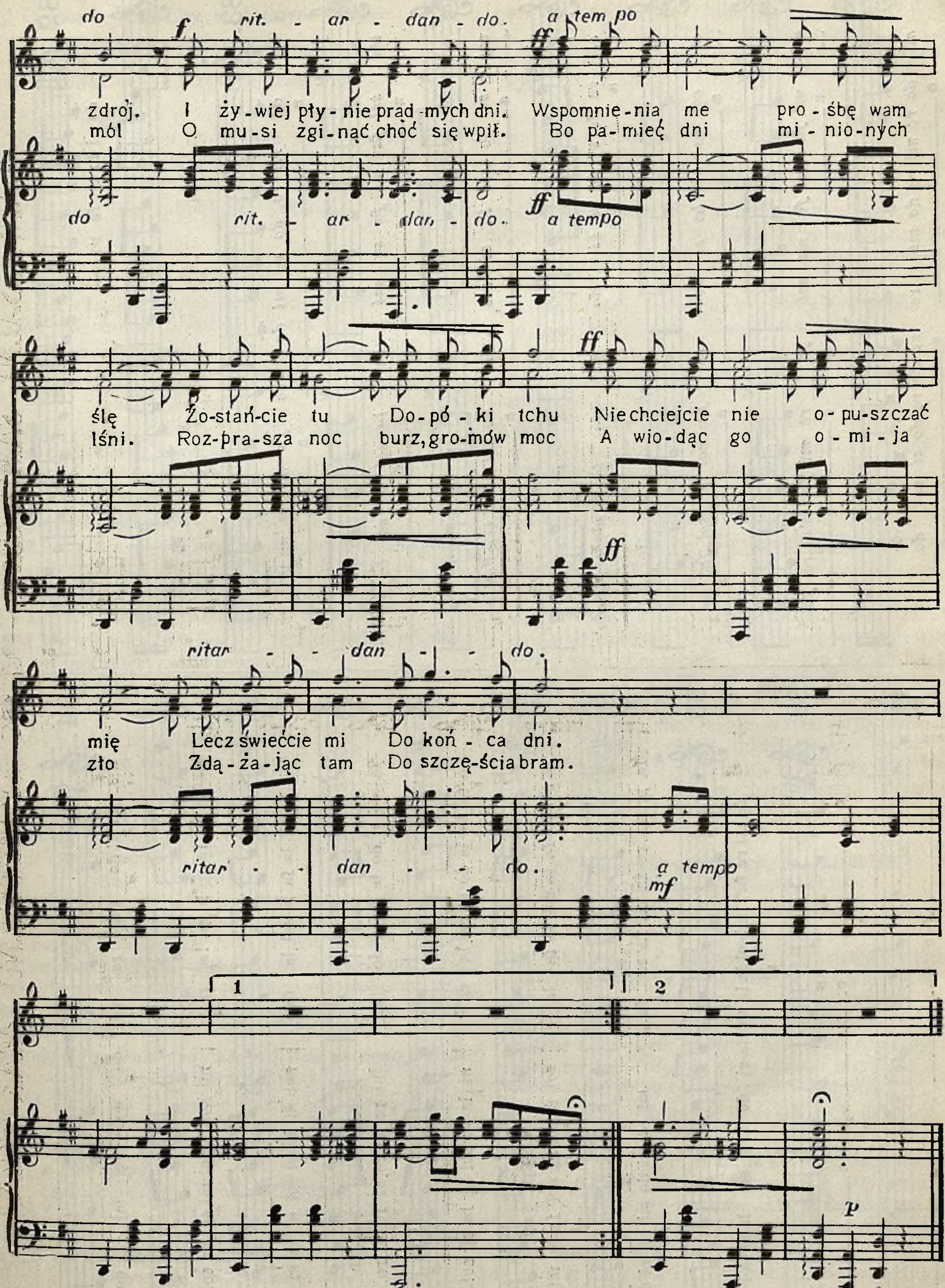
Melodya B.J.Zalewskiego.
oprac.Eug. Walkiewicz.

Lento.

Wyd.Muz.1166.B.J.Z.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ WYD.MUZ. I KSIĘGARNI B.J.ZALEWSKIEGO, 943 MILWAUKEE AV, CHICAGO, ILL
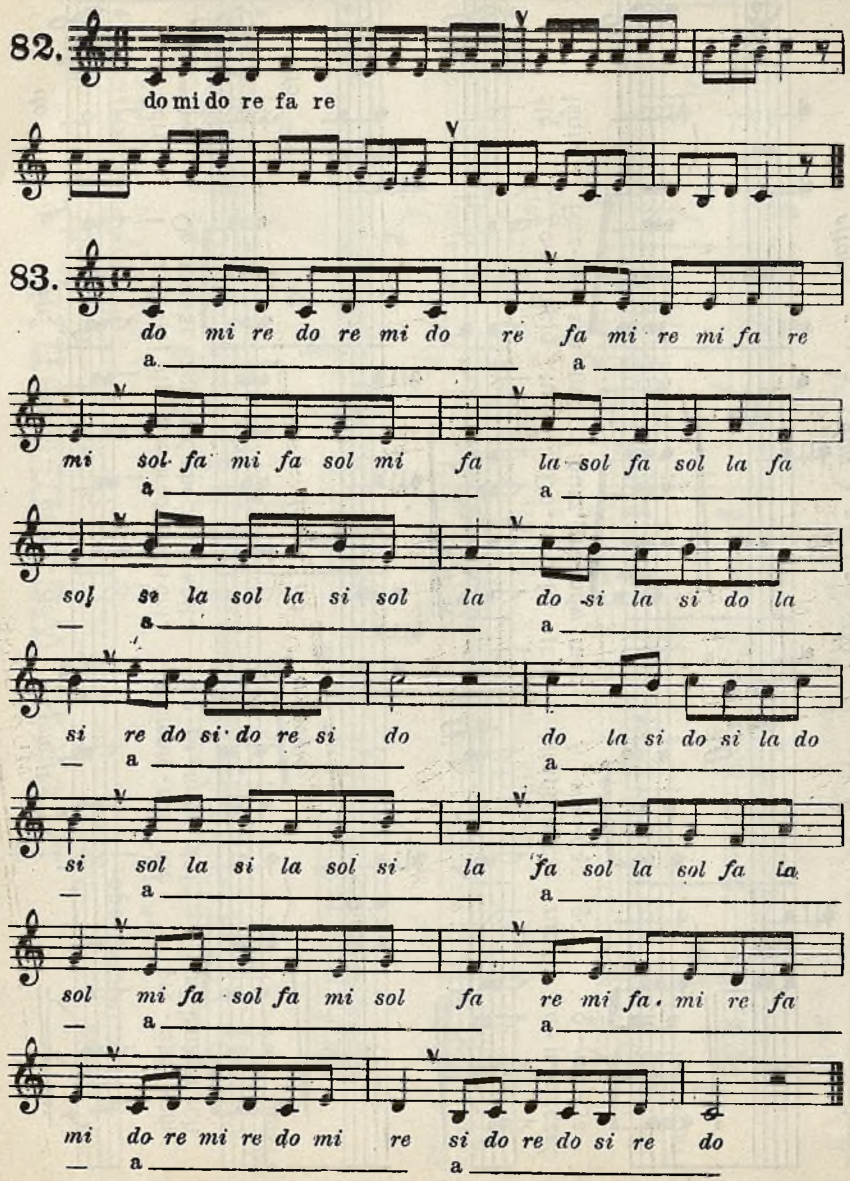

Wyd.Muz.1167 B.J.Z.

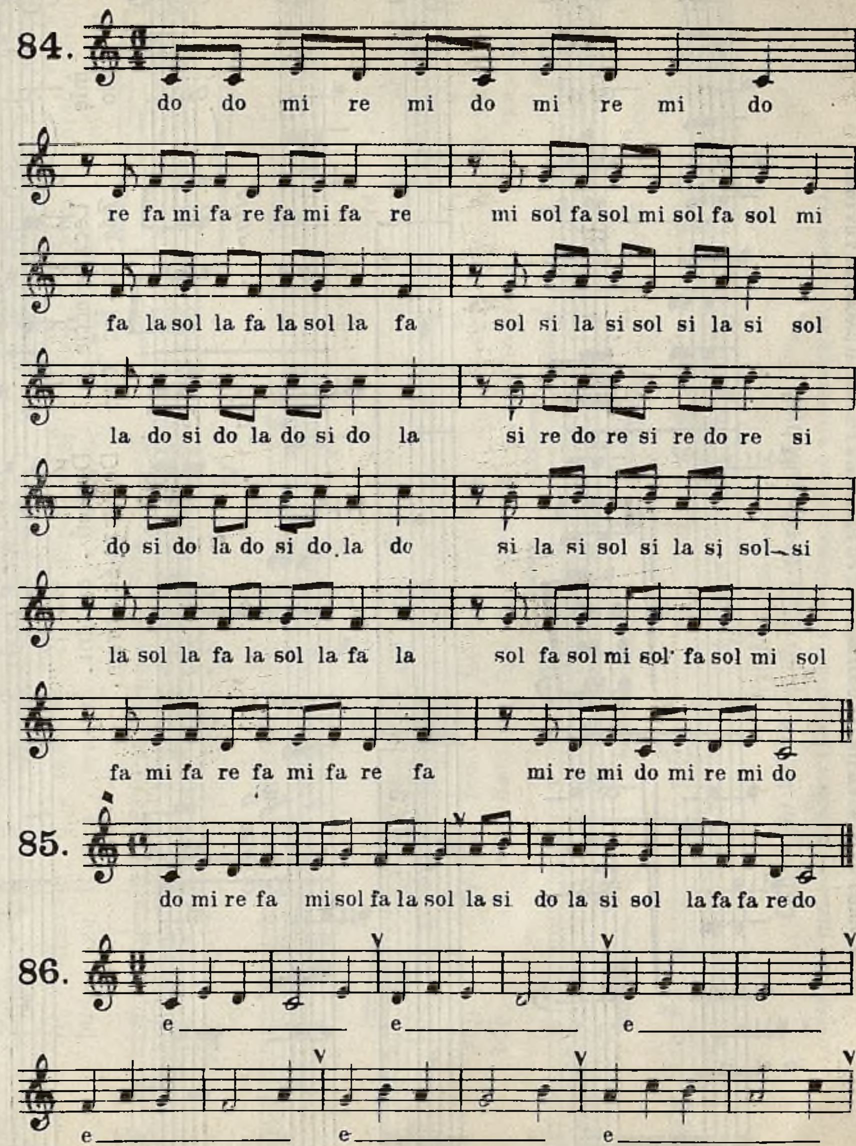
NAKŁAD I WŁASNOŚĆ WYD.MUZ. I KSIĘGARNI B.J.ZALEWSKIEGO, 943 MILWAUKEE AV. CHICAGO, ILL

UNIWERSALNY SAMOUCZEK — CZĘŚĆ TEORETYCZNO - PRAKTYCZNA

59

60

Już wydany drukiem i jest do nabycia w Wydz. Muz. i Księg., B. J. Zalewski. Cena 25c.

CHOINKA

Obrazek Wigilijny w Jednym Akcie

MARJA STAGIEŃSKA

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

J u l e k (*zagląda mu w oczy*): A das jajeckę?

Ś w. M i k o ł a j: Chłopcy nie bawią się lalkami. Mam tu coś innego dla ciebie. (*Daje mu konika na biegunach*). A naucz się lepiej rachować (*grozi*).

J u l e k: Ajej, jaki jadny koń... (*skacze*). Jujek kocha św. Mikojaja.

P a n i e n k i (*ośmielone, zbliżyły się do św. Mikołaja, który nagle chwyta za rękaw Rysię*).

Ś w. M i k o ł a j: Hę, panienko, kto wyjadł wczoraj konfitury ze słoika, co stał za piecem w salonie?

R y s i a (*przestraszona*): Skąd wiesz, że to ja?

Ś w. M i k o ł a j: Uderz w stół, nożyce się odezwą.

(*Śmiech*).

Ś w. M i k o ł a j: Tydzień temu zjadłaś jabłko koleżance z tej samej ławki.

(*Szept między panienkami*): Skąd on to wie?

R y s i a (*składa ręce, zawstydzona*): O, już nigdy nie będę, św. Mikołaju!

Ś w. M i k o ł a j: Wierzę ci. A że lubisz czytać, masz tu książeczkę (*daje*), z której dowiesz się, jak brzydkiem jest łakomstwo.

R y s i a (*ucieszona*): Dziękuję! (*dyga*).

Ś w. M i k o ł a j (*groźnie*): Jest tu jedna między wami, co lubi obgryzać paznogcie...

L u d k a: O, to wcale nie ja!

(*Śmiech*).

Ś w. M i k o ł a j: Pokaż palce!

L u d k a (*chowa ręce za siebie*).

(*Śmiech*).

Ś w. M i k o ł a j: Jużeś się zdradziła. Oto podarek dla ciebie. (*Rzuca jej nożyczki*). Na przyszły rok obejrzę twoje paluszki.

L u d k a (*dyga*): Dziękuję.

Ś w. M i k o ł a j: Hm... Znam znów jedną taką panienkę, co własnem śniadaniem już od roku dzieli się z biedną koleżanką. Nikt o tem nie wie, nawet jej mamusia. Wiem także, że ta dziewczynka pije gorzką herbatę, a cukier, składany do osobnego woreczka, oddaje chorej żonie stróża. Czy nie wiecie, kto jest ta dziewczynka?

(*Milczenie. Panienki spoglądają jedna na drugą. Fela zakrywa twarz rękami*).

Ś w. M i k o ł a j (*wznosi ręce nad głową Feli*): Błogosławię cię, dobre dziecko! Pozostań zawsze taką. Niech ci życie słodkiem będzie. (*Daje jej worek z łakociami*).

F e l a (*wzruszona*): O, św. Mikołaju!

Ś w. M i k o ł a j: Teraz niech tu przyjdzie panienka Niusia, co ma dziurawą pończochę na nodze, bo nie chciało jej się dziś rano zacerować.

N i u s i a (*czerwona wychodzi na środek*).

Ś w. M i k o ł a j (*dając jej przybory do szycia*): Masz tu sporo bawełny do cerowania, która nauczy cię porządku w ubraniu. Pamiętaj, że to pierwsza zaleta w kobiecie. Przyrzekasz poprawę?

N i u s i a: O, tak. Ale nie powiedz mamusi...

Ś w. M i k o ł a j: Oto lalka dla Halinki.

H a l i n k a (*dyga*): Jaka piękna! Ślicznie dziękuję.

Ś w. M i k o ł a j: Tylko myj jej często uszy i włosy, a może cię to nauczy swoje własne utrzymywać w większej czystości.

(*Śmiech*).

Ś w. M i k o ł a j: Oto rózeczka dla Marty, co jest... koziołek uparty.

(*Śmiech*).

M a r t a (*płacze*): Już... nigdy nie... będę...

Ś w. M i k o ł a j (*klepie ją po ramieniu*): No, no, miejmy nadzieję. Sięgnij tam do mojej prawej kieszeni.

M a r t a (*sięga i wyciąga przybory do pisania. Otwiera pudełko*): Ach, jakie śliczne pióro!

Ś w. M i k o ł a j: Napiszesz do mnie, czyś się poprawiła. A nie zapomnij włożyć listu na noc do pantofla z lewej nogi...

M a r t a: Nie zapomnę. (*Ucieka*).

Ś w. M i k o ł a j: A teraz chodźno tu do mnie, piękna panienko, co się tak kryjesz uparcie... (*Chwyta Belę za rękaw*).

B e l a: Puść, szkaradny dziadzie!

Ś w. M i k o ł a j: Nie tak prędko! Wpierw wyśpiewasz mi wszystko.

B e l a: Ani myślę!

Ś w. M i k o ł a j (*grzmiącym głosem*): Zła, niegodziwa dziewczyno! Twojem postępowaniem martwisz rodziców i nauczycieli... Nikt cię nie kocha za twą pychę i... Pysznisz się bogactwem, które nie jest twoją zasługą, bo go nie zdobyłaś sama, pogardzasz biedniejszymi, choć sama jesteś najbiedniejszą, bo masz brzydką, chorą duszę, którą leczyć trzeba. Jesteś dumna z urody, która ci daną została, byś miłą twarz łączyła z dobrym charakterem. Przed chwilą znów skrzywdziłaś sierotę...

B e l a (*płacze*).

M a r y l k a (*chwyta za rękę św. Mikołaja*): O, św. Mikołaju, przebacz jej, przebacz!

D z i e w c z y n k i (*chórem*): Daruj, święty Mikołaju!

Ś w. M i k o ł a j (*surowo*): Niema winy bez kary! Niech tegoroczna gwiazdka przez całe życie będzie jej pamiętną. Nie dostanie nic ani tu, ani w domu. Wszystko otrzyma sierotka. (*Wyjmuje: książkę, mufkę i kołnierz, ciepłe rękawiczki, sukienkę, fartuszek, wreszcie śliczną dużą lalkę, i wszystko to oddaje po kolei drżącej, wzruszonej Marylce*).

M a r y l k a (*drżącym głosem*): O, dziękuję ci, św. Mikołaju!

Ś w. M i k o ł a j: A teraz — do zobaczenia, dziatki, w przyszłym roku. Starajcie się poprawić z wad, raśnijcie w cnoty i zalety. Do widzenia; muszę śpieszyć do innych dzieci, które pewnie z niecierpliwością na mnie czekają. (*Wychodzi*).

D z i e w c z y n k i (*chórem*): Do widzenia, święty Mikołaju!

J u l e k: A Jujka nie pocajujes? (*Biegnie za nim*).

(*Zasłona*).

CUDOWNE DZIECKO

SZKIC W JEDNYM AKCIE

Z węgierskiego przełożył Cyryl Danielewski.

OSOBY:

STEFCIO BANFFY, skrzypek czternastoletni.
ILKA BANFFY.
LAJOS, jej synek.
BELA MEDLISS, guwerner Stefcia.
JAROSŁAW CICHOCZEK, agent koncertowy.
GIACOMO FILIPPI, krytyk muzyczny.
GEZA TELESSY, właściciel hotelu.
KELNER.
PIKOLO.

Rzecz dzieje się w Budapeszcie.

———o———

(*Elegancki salonik w pierwszorzędnym hotelu. Wejście główne w głębi. Z lewej drzwi do sypialnego pokoju.*)

SCENA I.

Bela, Kelner, potem Te'essy.

Kelner (*otwiera drzwi, przez które wchodzi Bela Medliss, człowiek elegancki, lat przeszło 40, w ubraniu podróżnem*): Proszę, jaśnie panie! To są pokoje, zarezerwowane dla pana Stefcia Banffy. To jest salonik — a tu sypialnia! (*na lewo.*)

Bela: Nie macie obszerniejszego apartamentu?

Kelner: Wspanialszych pokoi nie mamy.

(*Bela wchodzi głównemi drzwiami. Sympatyczny, gadatliwy, rumiany staruszek.*)

Telessy: Pan pozwoli, że się przedstawię: Telessy Geza, właściciel hotelu pod "Trzema Koronami."

Bela (*przedstawiając się*): Medliss Bela, guwerner i wychowawca Stefcia Banffy.

Telessy: Mam nadzieję, że pan z pokojów zadowolony?

Bela (*rozbierając się przy pomocy kelnera*): I owszem — i owszem!

Telessy: Stary hotel, ale czysty i solidny.

Bela: Aha! Oto kwit bagażowy! (*daje go kelnerowi*) Proszę! (*kelner wychodzi*)

Telessy: Czy nasz młody mistrz nie przyjechał razem z panem?

Bela: Nie! Stefcio Banffy jedzie z Lipska, a ja przybywam prosto z Wiednia. Dopiero tutaj mamy się spotkać — w Budapeszcie!

Telessy: A to ciekawe! Więc pan Stefcio przybędzie później?

Bela: Jego pociąg przybywa o dziesiątej minut trzydzieści. Panie gospodarzu! ale tu trochę za chłodno!

Telessy (*patrzy na termometr*): Szesnaście stopni Reaumura, zupełnie normalna temperatura.

Bela: Dla ludzi dorosłych — nie przeczę — ale nie dla czternastoletniego chłopczyny, dla cudownej rośliny, że się tak wyrażę, w cieplarni muz wychowanej. Stefcio jechał dziś całą noc!

Telessy: Całą noc?

Bela: Wczoraj wyjechał z Lipska zaraz po koncercie!

Telessy: Tak, tak — to praca! Takie dziecko!

Bela: A widzi pan! Stefcio Banffy jest naprawdę cudownem dzieckiem! Pieszczoszek muz i matki przyrody! Dziecko jeszcze — a już skończony wirtuoz, genialny artysta! O taki cudowny kwiat dbać powinniśmy wszyscy! Niech raczej tysiąc innych istnień przepadnie — ale on niech ocaleje — on — Stefcio Banffy — czternastoletni skrzypek — artysta — chluba węgierskiego narodu. Bo trzeba panu wiedzieć, że on jest Węgrem!

Telessy: Ależ wiem, szanowny panie! Przecież ja znałem jego ojczusia!

Bela: Jakto?

Telessy: Znałem ojca małego Stefcia, a i ojcu było Stefan na imię. Był pierwszym skrzypkiem w naszej operze narodowej tutaj w Budapeszcie.

Bela: Pan go znał?... Dobrze?

Telessy: Jak najlepiej! Miałem wtenczas małą, skromną knajpkę, tuż obok opery, a on codziennie u mnie bywał — czasem i rano i wieczorem. Będzie temu już z lat dwanaście. Jego synek — ten właśnie Stefcio, który tu za chwilę ma do nas przybyć, miał wtedy dopiero dwa latka. Ogromnie się cieszę, że znowu zobaczę tego sławnego malca. Pan pozwoli, że później przybędę, powitać małego Stefcia. Padam do nóg! (*wychodzi*)

Bela: Bardzo proszę! Do widzenia!... Ha, ha, ha! A to pasztet! Fatalne głupstwo popełniłem, żeśmy do Budapesztu przyjechali — ta historja może się głupio skończyć! Ale kto mógł taką rzecz przypuszczać?! (*pukanie*) Proszę!

Kelner: Jaśnie panie! Jaśnie panicz przyjechał z dworca!

Bela: Idę do niego!

Kelner: Jaśnie panicz już jedzie windą.

SCENA II.

Kelner, Telessy, Stefcio.

(*Drzwi w głębi otwierają się nagle i na scenę wpada Stefcio, chłopiec czternastoletni. Jasne, długie włosy z grzywką. Pończochy, krótki paltocik, czapeczka marynarska. Pod paltocikiem ma błękitne ubranie marynarskie z wielkim białym kołnierzem. W ręku pudło ze skrzypcami.*)

Stefcio: I to jest najlepszy hotel? Najlepszy w całem mieście?

Bela: Albo co?

Stefcio: To bajzel! zajazd! karczma! Jeżeli tak będziesz dbał o mnie, to niedługo odemnie wylecisz! Ty, panie guwernerze! (*do kelnera*) A ten czego tu stoi, jak malowany?!... No, jazda! trzeba mnie rozebrać!

Kelner: Proszę! (*pomaga mu zdjąś paltocik*)

Stefcio: To kolosalne! (*do Beli*) Może odbierzesz odemnie skrzypce? Przy tobie powinienem sobie jeszcze trzymać ze dwóch lokai!

Bela: Więc daj te skrzypce! (*wynosi skrzypce do sypialni i wraca zaraz*)

Stefcio (*za Belą*): A sam się niczego nie domyśli! (*do kelnera*) Czego jeszcze chce?

Kelner: Jestem kelner!

Stefcio: A ja nie jestem ślepy! Widzę!... Znikaj pan! Fiut!!

Kelner (*na stronie*): To rozpuszczony bęben! (*chce odejść*)

Stefcio: Stać! To nasz pokój?

Kelner: To jest salon!

To i Owo

O budowie domu śpiewaczego pisze się wiele, lecz trudno przewidzieć rezultaty, które w perspektywie niekoniecznie się przedstawiają.

* * *

W tej sprawie, pomiędzy śpiewakami zainteresowanie jest bierne, a chcąc się przekonać czy budowa domu jest na właściwej drodze i czy ma zwolenników, najłatwiej to można zbadać, nakładając jednorazowy podatek na każdego członka, choćby po dolarze.

* * *

O ile w 30-tu dniach komisja zbierze tę sumę od wszystkich, znaczyć będzie, że plany są dobre i w tym kierunku iść dalej; o ile zbierze się tylko połowę, znaczyć będzie, że plany są złe i trzeba konieczne tiakowe ulepszyć; o ile zbierze tylko jedną czwartą, znaczyć będzie, że budowa domu śpiewaczego nie jest na właściwej drodze i lepiej zaniechać tak mozolnej pracy, która nigdy zrealizowaną być nie może i szukać dróg innych, skuteczniejszych.

* * *

Chcąc tak wielkie dzieło doprowadzić do skutku, konieczną jest współpraca wszystkich jednostek w Związku. Tu trzeba skierować wszystkie umysły do tego celu. By tego dokonać, trzeba po chórach zaprowadzić prawdziwą koleżeńską współpracę, opartą na słowach **kochajmy się!** a dopókąd tego do skutku nie doprowadzimy, za nic wysiłki i starania.

* * *

Wobec przebrzydłego politykierstwa, jakie zakradło się w szeregi idejowej organizacji śpiewaczej (prawica i lewica), w obecnej chwili nawet niema co o tem marzyć i lepiej będzie zaniechać budowy, a skierować wysiłki w inną stronę, w stronę braterstwa, koleżeństwa, byśmy doszli do tego upragnionego celu, że naprawdę "kochamy się."

* * *

Czytając sprawozdania urzędowe, widzimy że przyjmuje się do Zw. Śpw. po paru nowych członków, a skreśla się dziesiątkami. Nadchodzą listy rozpaczliwe z okręgów, że chóry upadają, okręgi się chwieją, pomimo tego zarząd uchwala nowe, coraz to większe wydatki, nie zwracając uwagi na głos skarbniczki, że **pieniędzy niema!....**

* * *

Wobec tych danych widzimy, że "komuś" na tem zależy (o ile nie chce widzieć niebezpieczeństwa), by Związek znów upadł. Dach się wali nad głowami, lecz to nie przeszkadza budować dom śpiewaczy. Czytać nut nie umiemy, lecz to nam nie przeszkadza konkursy wydawać na nowe pieśni, a starych poprawnie śpiewać nie umiemy. Tysiąc śpiewników zakupiono dla chórów dziecięcych, których jest tak "dużo," że sto egzemplarzy aż nadto wystarczyło. Dano $500.00 p. Czerwińskiemu dlatego tylko, ażeby się dowiedzieć, że Chór Akademików niezdecydowany na wyjazd.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Kwartet braci Kedrow. Słynny rosyjski kwartet wokalny braci Kedrow występował z orgromnem powodzeniem w Paryżu.

* * *

W Chicago organizuje kolonja francuska swój chór. (Dosyć późno przychodzi mi to do głowy — Niemcy mają już tam swój Sangerheim, a nawet polacy przystępują do budowy domu śpiewackiego.)

* * *

Lwów. Prof. Witold Fieman napisał cykl pieśni solowych do słów Sarbiewskiego, słynnego poety polskiego z XVII wieku, oraz kantatę na chóry, sola, organy i orkiestrę. — Prof. dr. Adam Sołtys ukończył II symfonję na w. orkiestrę, oraz cykl pieśni. — Na posiedzeniach Towarzystwa Naukowego w lutym i marcu przedstawił swe prace: dr. Sewergn Eugenjusz Bardag o pieśniach Chopina, X. Hieronim Feicht o mszy wielkanocnej Marcina Leopolity z XVI w. (według nowych źródeł) i o twórczości muzycznej Wojciecha Dobołęckiego z XVII wieku (nieznanego dotychczas kompozytora polskiego); prof. dr. Adolf Chybiński podał komunikat o życiu i dziełach Jacka Różyckiego (z XVII w.) w świetle nowych źródeł.

* * *

Bronisław Wolfsthal w Warszawie niedość szczęśliwy bo nie mógł się doczekać występu dyrygenckiego ani w operze ani w Filharmonji, w Wiedniu zdobył sobie ogólne uznanie po "Tannhauserze" prowadzonym w Operze, a karjera jego dyrygencka weszła już na drogę właściwą, do której uprawnia go wybitny talent, uznany wprawdzie w kraju teoretycznie, lecz nie wyzyskany w praktyce.

* * *

100 rocznica śmierci Webera będzie w całych Niemczech obchodzona z wielką uroczystością.

* * *

Warszawa. Warszawskie chóry dzielnicowe wystąpiły w Filharmonji z popisem, który wywarł dobre wrażenie. Działalność tych chórów zorganizowanych z ramienia magistratu warsz. przez p. Czerniawskiego datuje się od niedawna i ma wszelkie widoki na dobry rozwój. Szkoda wielka, że Związek Mazowiecki nie nawiązał z organizacją magistracką kontaktu i nie wzoruje się na niej. Umiejętność i sprężystość organizacji prowadzonej przez p. Czerniawskiego powinna posłużyć za wzór naszemu bratniemu Związkowi jak należy te prace prowadzić.

* * *

Krakowskie Tow. Muzyczne na VI swoim wieczorze muz. poświęconym wyłącznie Moniuszce wykonało mszę Es dur na chór i orkiestrę pod dyr. B. W. Walewskiego i trzy utwory solowe: duet "Intente oci" na sporan i alt, "Exaudi Deus" i "Na skrzydłach pieśni," na byryton solo. Orkiestra uczniowska konserwatorjum, organy, (p. Garbusiński) i soliści: pp. Woźniakówna, Sękarówna i Mazanek.

* * *

Krakowskie Tow. Oratoryjne wykonało pod dyr. Barańskiego oratorjum Massenet'a pod tyt. "Marja Magdalena."

Pozostał jeszcze "bond" $500.00, należałoby go zanieść do śródmieścia i zagodzić salę na jakiś nowy "jubileusz," by nasz Prezes poraz wtóry mógł w śródmieściu "mówkę palnąć" (ambicja byłaby zaspokojoną) na temat o "poznańskich pułkach" (poraz setny, jeżeli nie więcej, na ten temat przemówień już było).

* * *

Budujmy dom śpiewaczy, lecz zacznijmy go wprzód budować w nas samych, wyrzućmy wprzód politykierstwo, zaprowadźmy prawdziwą koleżeńską łączność, a słowa "kochajmy się" mogą być urzeczywistnionemi, a z tem tak upragniony cel, jakim jest nasze własne schronisko.

Nadsyła i własne korespondencje pisze do "Echa Muzycznego" znana literatka muzyczna, Pani Marja Paruszewska z Poznania.

Twórczość Stanisława Lipskiego

Wpośród mnóstwa muzykalno-wokalnych utworów, które w ostatnim czasie mało się wzbiły ponad przeciętność, wyjątek stanowi 5 pieśni Lipskiego, wydane w Stuttgardzie nakładem kompozytora.

Starannie dobrane teksty, pełne polotu i nastroju, składają się z liryki: Mia Evers, Richarda Dehmela, Adlera i Karola Wilczyńskiego, których doskonałego przekładu dokonali: Marja Paruszewska 3 pieśni, Zdzisław Jachimecki (1) i Helena Zakrzewska (1).

Profesor Lipski już od 20 lat pracuje na niwie kompozytorskiej, a twórczość jego odznacza się bogactwem inwencji, harmonji i tą melodyjnością, co stanowi zawsze dla śpiewaka "pieśń ulubioną," dla swych walorów wokalnych. W cykl tych pieśni wchodzi: "Szczęście przy drodze," "Głos wieczoru," "Wieczorem," "O zmroku" i "Sen wiosenny." Z radością nadmienić możemy, że pieśni te są śpiewane na szerokim świecie i tak interpretowała je, oraz pieśń Wallka-Walewskiego "Gdy przyjdę" w Paryżu p. Ludwika Onyszkiewiczowa do radio, a potem też same utwory na polskim koncercie d. 9 sierpnia tamże. 15 sierpnia w Caen, została zaproszoną, aby wziąć udział w uroczystym koncercie, który się odbył z okazji Exposition internationalle de Combatants de Guerre w obecności ambasadora Chłapowskiego, ministra des beaux arts i tłumnie zebranej publiczności.

Te pieśni krakowskiego kompozytora, nie rozbierając ich szczegółowo na tem miejscu, tak się tam podobały, że artystka musiała je powtarzać, a że ma piękny głos, zaangażowano p. Onyszkiewiczową do Paryża na sezon zimowy, gdzie też z początkiem stycznia 1927 r. wystąpi z własnym koncertem w sali Gaveau.

Wracając do utworów muzycznych Stanisława Lipskiego, to na szczególniejszą uwagę zasługuje opus 11, zawierający dwa Mazurki Fis-dur i A-dur, oraz Krakowiak E-dur. W tych kompozycjach przejawia się prawdziwy talent, a harmonizacja tryska żywiołowym temperamentem, znamionującym polski taniec. Opus 12 nr. 3, Polonez Es-dur, to znów majestatyczny pochód, który niezawodnie zajmie naczelne miejsce w dorobku jego twórczej pracy i przyczyni się do wzbogacenia nie tylko literatury muzycznej, ale i repertuaru koncertowego.

P. A.

SŁOWNICZEK
Znakomitszych Muzyków

napisał
GUSTAW ROGUSKI
Prof. Warsz. Inst. Muzycznego

UWAGA: Słowniczek Znakomity Muzyków jest do nabycia w księgarni M. Arct w Warszawie, Nowy-Świat 35, lub w głównym składzie w Ameryce w "Echu Muzycznem."

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

fonji napisał 4: c mol, a mol (szkocka), A dur (włoska), i D dur (reformacyjna), oraz kantatę symfoniczną: "Pieśń chwały." — Na skrzypce napisał koncert e mol, jeden z najpiękniejszych jakie istnieją. Z licznych utworów fortepianowych M-a wymieniamy: 2 koncerty g mol i d mol, "Capriccio" h mol, "Rondo brillant," "Serenadę" (wszystkie z orkiestrą), "Rondo capriccioso," "Variations serieuses," preludje i fugi, 48 pieśni bez słów i bardzo wiele innych. Z muzyki kameralnej napisał: oktet smyczkowy, 2 kwintety smyczkowe, 7 kwartetów, sekstet z fortepianem, 3 kwartety z fortepianem, dwa słynne tria: d mol i c mol, sonatę skrzypcową, dwie sonaty wiolonczelowe, "Variations concertantes" na wiolonczelę i fortepian. Dalej napisał 6 sonat organowych, 83 pieśni, 13 duetów, 28 kwartetów na chóry mieszane, 21 na chór męski, dwie arje koncertowe, 5 psalmów na solo, chóry i orkiestrę, 3 psalmy 8-o głosowe a capella, motety, fragmenty z niedokończonego oratorjum "Chrystus" i z opery "Loreley." — Utwory jego wieku młodocianego: 11 symfonji na instrumenty smyczkowe, 5 małych oper i wiele innych, nie były nigdy wydane.

M e r c a d a n t e *Saverio* (Ksawery), ur. 26 czerw. 1797, zm. 17 grudnia 1870 r., ceniony kompozytor oper, których napisał około 60. Za najlepsze z nich uchodzą: "Przysięga" i "Bravo." — Oprócz oper napisał około 20-u mszy, słynne "Siedm słów" na 4 gosy solowe, chór i kwartet smyczkowy, dalej psalmy, motety i inne kompozycje kościelne. Oprócz tego pisał fantazje orkiestrowe, słynne "Omaggi" (symfonje żałobne), na cześć Belliniego, Donizettego, Paciniego i Rossiniego, romanse skrzypcowe i wiele pieśni.

M e y e r b e e r *Giacomo* (Joachim), ur. 5 września 1791, zm. 2 maja 1864, powszechnie znany twórca "Hugonotów." — Pierwsze jego opery, pisane po największej części we włoskim stylu, nie miały wcale uznania, najdłużej jeszcze trzymał się "Krzyżak w Egipcie," dopiero "Robert Djabeł," a jeszcze więcej "Hugonoci" rozniosły imię autora po całej Europie. Oprócz powyższych oper, znanym jest powszechnie "Prorok" i "Odpust w Ploermel" (Dinorah).—"Afrykankę" zaś wystawiono dopiero po śmierci kompozytora. Daleko mniejszego powodzenia doznała "Gwiazda Północy," a o grywanym dawniej w Berlinie "Obóz na Szląsku" zapomniano już zupełnie. Opery M. imponowały ogromnie efektami zbiorowemi, potęgą chórów, zestawianiem kontrastów, i wogóle tem, co olśniewa, ale tylko z początku; dlatego też wszystkie te okrzyczane arcydzieła już się przeżyły. Oprócz powyższych oper napisał M. muzykę do tragedji "Struensee," różne kantaty, rzeczy orkiestrowe, chóry, psalmy, pieśni i inne utwory.

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

POLSKA MUZYKA W PRZYSZŁOŚCI

Stanisław Kazuro

CO TO JEST SOLFEGGIO

I Co o Niem Każdy Nauczyciel i Uczący się Muzyki Wiedzieć Powinni

UWAGA: Dzieło to wydane nakładem M. Arct w Warszawie, 35 Nowy Świat, i tamże jestd o nabycia, lub w "Echu Muzycznem," 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

podłożu dzieła muzyczne, nadając instrumentowi znaczenie kliszy fotografującej stan duszy, w której właściwa muzyka się tworzy.

Podając niniejsze wywody, chciałem powiedzieć, że nauka solfeżu jest jedyną nauką racjonajnie kształcącą muzycznie umysł i słuch, że prowadząc uczącego się do zdolności myślowego czytania harmonij w myśli, daje mu możność kontemplacji muzycznej, przez co sięgnięcia w wyższe sfery dziedziny piękna i ideału stworzenia w swojem JA doktryn czystej sztuki, na których powinien oprzeć cały swój byt twórczy i odtwórczy; że dotychczasowa nauka na fortepianie i innych instrumentach muzycznych, nie poparta wprzód wyżej pomienioną świadomością myślową, jest drogą wywrotową, gdyż myśl nasza kieruje naszymi czynami, a nie odwrotnie, więc musi być ona mocno świadomą rzeczy tej, którą ma stworzyć lub odtworzyć, musi znać ją od najdrobniejszych szczegółów do całokształtu technicznie i estetycznie, stworzony w duszy ideał ona ma odtworzyć nazewnątrz...

Wskazówki praktyczne zastosowania tych zasad są następujące. Pragnąc dać dostąp całemu społeczeństwu do sztuki, jaką jest muzyka i korzystania z jej dobroczynnego wpływu, należy przedewszystkiem działać przez szkoły ogólnokształcące.

Olbrzymie to pole działania musi objąć z największą troskliwością Ministerstwo W. R. i O. P., które powinno przedewszystkiem przyjąć i ustalić zasadę, że nauka śpiewu w szkołach jest obowiązująca i traktowana ma być narówni z innemi przedmiotami.

W tym celu musi powołać najzdolniejsze siły pedagogiczne, działające na tym terenie.

Ponieważ w obecnej chwili sił tych jest jeszcze bardzo mało, a uczelnie muzyczne w kraju nie utworzyły dotąd specjalnego wydziału dla nauczycieli śpiewu w szkołach, — co zresztą powinno jak najprędzej nastąpić — przeto co rok należy organizować odpowiednie dokształcające kursy kilkutygodniowe z udziałem najwybitniejszych prelegentów z całego kraju. Zważywszy jednak, że kursy dokształcające dla nauczycieli, organizowane przez Ministerstwo W. R. i O. P. w ninych dziedzinach nauki, jak matematyka, filologja, humanistyka itp., mają teoretyczne podłoże w pracy, a muzyka poza stroną teoretyczną ma jeszcze techniczną o wiele trudniejszą, wskazanemby było, aby poza kursami letniemi, każdy z nauczycieli zdolniejszych dostał roczny urlop płatny i zapisał się do jednego z konserwatorjów

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA ŚWIECKA

POLSKIE SZKOŁY NA RÓŻNE INSTRUMENTY.

Szkoła A. B. C. na Fortepian dla dzieci i początk........(100) 4.00
Szkoła na Gitarę, oraz 22 utwory z mand. i t. p............(96) 2.00
Szkoła na Mandolinę, oraz 30 utworów różnych............(97) 1.50
Szkoła na Flet, zwykłej budowy lub Boehm'a...............(106) 1.00
Szkoła na Klarnet A. B. C. lub Es z rysunkami.............(107) 1.00
Szkoła na Kornet lub jakikolwiek inst. dęty z 3 klap...(108) 1.00
Szkoła na Koncertinę i Bandonium.................................(117) 1.00
Szkoła na Skrzypce dla samouków, 7x11 z melod. pols.(118) 1.75

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 1 GŁOS Z FORTEPIANEM.

Śpiewniczek Dziecięcy, 22 pieśni różnych komp............(200) 1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 16 pieśni różnych komp............(201) 1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 20 pieśni różnych komp............(202) 1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 26 pieśni różnych komp............(203) 1.00

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 2 I 3 GŁOSY Z FORTEPIANEM.

Dwa Duety. 1. Kwiaciarka. 2. Tęsknota................**net** (210) 30
Dwa Duety. 1. Cyganki. 2. Piosnka.........................**net** (218) 40
Brat i Siostra. W kącie szkolna teka leży.....................(233) 40
Dwa Duety. "Jaś i Małgosia" dla starszych.................(233) 30
Dwu głosowy śpiewniczek, 15 ut. (dla dzieci lub star.(285) 1.00
Dwu głosowy śpiewniczek, 8 utw. (dla starszych)........(286) 1.00
Trzy Duety, "Polskie Skarby" dla szkół parafjal.netto (162) 20

Śpiewy na 1 głos z tow. fortepjanu

Ach jakżem ja nieszczęśliwa. Mazurek. Mezzo-sop........(580) 20
Andzia. "Andziu, jeszcze szklaneczkę." Bar.....................(536) 20
Dwa śpiewy. 1. Śpiew "Basi." 2. "Wiosna." Mez.-sop.(582) 20
Hiszpanka. "Jam jest miłości królowa." Mez.-Sop.........(317) 25
Kozak Ukrainiec. "Hej ja kozak, zowut Wola." Ten...(307) 20
Kwiaciarka. "Młodość i piękność mam." Mezzo-sop.....(314) 10
Kwiecisty i wonny maj. "Błękitne niezabudki." gł. śr.(316) 25
Krakowiak. "Na skalistym brzegu." Bas.........................(478) 20
Krakowiak. "Na krakowskiej ziemicy." Bas....................(474) 40
Krakowiak. "Halko miła, tyś pobożna." Bas..................(476) 30
Laleczko ma. "Gdy dziewczę ma pięć lat." Bar.............(544) 30
Modlitwa. "W poświstach wichru losu." Bas...................(482) 30
Piosnka. "Gdzie chłopaczek tam dziewczynka." Bar...(537) 30
Śpiew Janka. "Hej przy okienku twem." Ten.................(574) 20
Wlazł kotek na płotek. "Nad srebrnym ruczajem." Bar.(558) 20
Zalotnik. "Jestem chłopak dziarski, żwawy." Bar.........(542) 20
Wędrowna Ptaszyna. "Ptaszku, skąd przylatasz." Alt.(322) 20
Zosia, Joasia i Basia. "Zosia jak węgle czki ma" Bar.(300) 20
Życzenie. "Gdybym ja była słoneczkiem." Alt..................(450) 20

Śpiewy na 2 głosy z tow. fortepjanu

Ciribiribin. "Pewnie w każdej bywa mowie".......................(728) 30
Cyganie. "Każdy wesół z nas i rad, mile czas upływa"(696) 30
Drogie Wspomnienia. Zalewski-Walkiewicz.......................(770) 40
Duet żabi. "I czego proszę żabom brak?...........................(754) 20
Dwa Duety. 1. Kaliny Wiosna. 2. Wrzesińskie Dzieci...(708) 20
Dwaj Palacze Fajek. "Zaledwo rano zdążę wstać."..........(736) 20
Dwa Mazurki. Eug. Walkiewicza (ludowe)........................(758) 30
Dusza w Niebie. "Ani ucho nie pojmie"...........................(678) 40
Kochajmy się. (Serenada Schuberta) "Wśród tej ciszy"(790) 30
Lore-Ley. "Ja niewiem skąd w duszy mej gości"............(748) 40
Modlitwa Ks. Marka. "Pośród pastuszków"......................(681) 20
Pozdrowienie. "W którą bądź stronę spojrzę"..................(716) 40
Pójdźmy razem. "Błoga cisza dokoła".............................(660) 50
Rota M. Konopnickiej, muzyka Eug. Walkiewicza...........(760) 15
Rozstanie, Mazurek. "Wróć zapomnij biedną"..................(670) 50
Rybacy. "Strzechę rzuciwszy moją." Tenor i Bas............(698) 60
Walczyku mój. "Mój ty walczyku, kocham cię znam."..(780) 30
Wesoła Piosenka. "Zanućmy śpiew wesoło."......................(796) 30
W Pieninach Szczawnickich. "Boskie Pieniwy"...............(900) 30
Wszystko przemija. "Chwila skrzydlata"...........................(665) 30

ŚPIEWY NA 3 GŁOSY (CHÓRY ŻEŃSKIE)

Chóry żańskie na 1, 2, 3 i 4 gł. Zbiór 10 ut zesz. I........(960) 1.00
Chóry żeńskie na 1, 2, 3 i 4 gł. Zbiór 15 ut. zesz. II....(961) 1.00
Hiszpanka. "Jam jest miłości królowa"......................**net** (908) 25
Hymn Jubileuszowy Janowi Sobieskiemu, Eug. W.......(922) 10
Krakowianka. "Jestem Krakowianka" F. Now..............(912) 15
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" Part. 12 gł.........(956) 4.20

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE

Chór żołnierzy z opery "Faust," Skrz. fort. i 12 gł....... (1152) 2.15
Cztery Powinszowania dla księży..................................(1068) 15
Cztery Utwory, popularnych pieśni..................................(1007) 15
Kantata ku czci H. Sienkiewicza......................................(1133) 70
Marsz żałobny Chopina, fort. i 12 głosów........................(1005) 1.80
Matysek. "Był Matysek, chłop przed laty"......................(1127) 30
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" part. i gł.............(1156) 4.20
Najpierwsza Pieśń, "Skąd się wzięła," a capella..........(1057) 15
Pieśń Wiosenna (konkursowa) "Jest w życiu"...............(1002) 15
Polonez "Brzmijcie trąby" Chopina, 12 gł. z fortep.....(1004) 2.20
Przebudzenie Zakochanego, Walc.....................................(1121) 30
Róża "Już z królewskim twoim wdziękiem"....................(1113) 30
Sextet z "Łucyi di Lamermoor" solo i chór......................(1014) 45
Siedmnaście Pieśni Ludowych, a capella..................**net** (1054) 25
Wiązanka Pieśni Narod. 6 zesz. No. (1158-60-1-2) i (1163) 1.80
Zbiór Kwartetów, 31 pieśni nar. a capella........................(1170) 1.00

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE.

Chór żołniarzy z op. "Faust" z akomp. 12 gł...................(1480) 3.60
Darmozjad St. Moniuszki. Solo Bas i chór komp............(1324) 1.20
Dwadzieścia cztery Pieśni Jana Galla, a capella..............(1295) 1.40
"Hulały" — "Kryleć" "Niejeden nam prawi"...................(1339) 15
Kieszonkowy Śpiewniczek Tow. (60 pieśni).....................(1490) 80
Kozak. "Tam na górze jawor stoi," a capella..................(1328) 60
Marsz żałobny Chopina. 12 gł. i part. fort........................(1210) 1.80
Marsz żałobny. "Spocznie na wieki"..................................(1206) 20
Mazur z Opery "Halka." "W dzielnych sercach"............(1326) 40
Na Falach Dunaju, "Śpiew o Wiśle" z akomp.................(1488) 4.20
Od dworu do dworu. Kujawiak, 12 gł. i fort....................(1390) 2.60
Pieśń Kolejarzy. K. Garbusińskiego.................................(1304) 15
Pięć Pieśni Pogrzebowych St. Mon. (1330-2-4-6)....**net** (1338) 1.30
Polonez. "Brzmijcie trąby," Chopina, 12 gł. i fort.........(1208) 2.20
Rok mój, rok szczęścia. K. Garbusińskiego.......................(1300) 40
Sześć Pieśni Nar. i Tow. K. Garbusińskiego....................(1302) 30
Tęsknota. "Gdziekolwiek pójdę." Solo Bas i chór..........(1315) 15
Wesele, Kujawiak. "Dana, dana naokoło"........................(1489) 15
Wybór (19) Kwartetów, plskie i obce kompozycje.......(1460) 1.50

MUZYKA KOŚCIELNA

Śpiewy na 1 głos z tow. organów i. t. p.

Ave Maria. Gounoda "Zdrowaś Marya" sopr....................(1520) 20
Do Ciebie Boże. Pieśń poślubna. Sop. Tenor lub Bar...(1590) 25
Dwie Modlitwy: 1. W ciężkiej niedoli. 2. Boże Ojcze....(1542) 40
Dwie Pieśni Kościelne. 1. Modlitwa. 2. Hymn...............(1512) 30
Modlitwa do M. B. "Nie opuszczaj nas" na głos śred.....(1506) 20
Pieśń Pokutna. "O Panie co losy ludzkości" Bar...........(1544) 20
Przyjmij Boże. Pieśń poślubna. Sop. lub Tenor............(1594) 25
Zdrowaś Marya. "Ave Maria" na sopran.........................(1510) 20

Śpiewy na 2 głosy z tow. organów

Dwie Pieśni: 1. Stabat Mater, 2. Pieśń do M. B.............(1630) 15
Dwie Pieśni: 1. Z pokorą, 2. Modlitwa na 3 głosy..........(1730) 15
Marsz Weselny, Veni Creator i Pieśń Poślubna (3 ut.)(1666) 60
Powrót Taty. "Witaj Maryo, święta Pani"........................(1660) 20
Stabat Mater. B. W. Walewskiego, Kontra-Alt i Ten.(1680) 30
Święta noc. "Cicha noc, święta noc"...............................(1654) 20

Śpiewy na chóry mieszane

Bóg i Ojczyzna. Śpiewni kościelny, 6 zesz.......................(1883) 2.60
O Narodzeniu Pańskiem 15-cie kolęd................................(1790) 50
Osiem Pieśni Wielkanocnych O Zmart. Pańskiem..........(1792) 25
Śpiewy Kościelne na 1, 2, 3 i 4 różne gł. 28 utw. z. I...(2060) 1.00
Śpiewy Kościelne na 1, 2, 3 i 4 różne gł. (37 utworów) (2062) 1.00

MSZE POLSKIE I ŁACIŃSKIE, EUG. WALKIEWICZA.

a) Na 1 głos z organami lub a capella.

Missa (Op. 6). In honorem St. Casimir, a capella....**net** (2112) 40
Missa (Op. 21). In honorem St. Josephi Sp. B.M.V. **net** (2114) 40
Msza Polska (krótka) przez Ks. K. Klaina, a cap. **net** (2080) 10

b) Na 2 głosy z organami lub a capella.

Missa (Op. 38). In honorem St. Joannis Canti C.....**net** (2142) 60
Missa (Op. 41). In honorem B. M. V. de Czerwińsk **net** (2144) 60
Missa (Op. 43). In hon. St. Stanislai Kostkae C.......**net** (2146) 60
Missa (Op. 44). Pro Defunctis.......................................**net** (2150) 40
Msza Polska (Op. 25). A Karczyńskiego....................**net** (2130) 40
Msza Polska (Op. 50). żałobna......................................**net** (2148) 60

c) Na 3 głosy z organami lub a capella.

Missa. Pro Defunctis C. Casciolini, a capella..........**net** (2160) 80
Missa (Op. 6). In h. St. Jos.Sp.B.M.V. Garbusiński **net** (2294) 1.00

d) Na chóry mieszane z org. lub a capella.

Missa (Op. 11). In hon. St. Michalei Archangeli......**net** (2260) 1.00
Missa (Op. 40). In hon. St. Hedwigs Reg. Vid...........**net** (2263) 1.00
Missa (Op. 42). In hon. St. Stanisłai Ep. et Mart...**net** (2268) 40
Missa (Op. 45). In hon. St. Josephat, for 7 voices..**net** (2266) 2.40
Missa (Op. 46). In hon. B. M. V. de Częstochowa..**net** (2264) 1.00
Missa Prima. Requiem. Ks. A. Wróblewski...........**net** (2268) 20
Msza Polska (Op. 15). Pieśni do mszy św................**net** (2268) 50
Msza Polska (Op. 17). Pieśni do mszy św................**net** (2269) 50
Msza Polska (Op. 20). Pieśni do mszy św................**net** (2256) 40
Msze Polskie (Op. 51 No. 1-4) (cztery), łatwe.......**net** (2257) 20
Msze Polskie (Op. 52 No. 1-4) (cztery), łatwe.........**net** (2254) 20
Osiem małych mszy (Op 51 i 52) Eug. Walk............**net** (2255) 40

e) Na chóry męskie z organami lub a capella.

Missa (Op. 2). Pastoralis. K. Garbusińskiego..........**net** (2292) 1.0
Missa (Op. 12). Prima qudr. (bez Gloria). K. Gar. **net** (2296) 25
Missa (Op. 42). In hon St. Stan. Ep. et Mart., 3 gł.**net** (2329) 40
Missa (Op. 17). In hon. St. Annae (dwa chóry)......**net** (2300) 1.00
Missa (Op. 70). In hon. St. Ceciliae. Eug. Walk...**net** (2325) 1.00
Missa (Op. 13). Druga mała z inst. dętymi, p. i 12 gł.(2298) 3.00
Missa Pro Defunctis, A. Karczyński, Op. 28.......................(2320) 80
Sto Preludji w formie szkoły na organy............................(2500) 4.00

———o———

UTWORY INSTRUMENTALNE, NO RÓŻNE INSTRUMENTA.

Utwory na Fortepjan

NOWE KRAKOWIAKI (3384) B. J. Zalewski, na fortepian, tylko 25c. Nadzwyczaj melodyjne krakowiaki. wydanie poprawne, oryginalne, czysty i piękny druk, cena

CHŁOPSKIE KUJAWIAKI (3381). Melodje uchwycił B. J. Zalewski, na fortepjan; opracował Eug. Walkiewicz. 25c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2600) B. J. Zalewski. Na same (solo) skrzypce. 21 utworów, 65c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2760) B. J. Zalewski. Na sam (solo) kornet. 27 utworów, 37c.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2268) Eug. Walkiewicz, Op. 15. "Boże Stwórco, nasz Panie." Na cztery głosy mieszane, lub na dwa głosy równe, z organami. 52c, tuzin $4.55.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2269) Eug. Walkiewicz Op. 17. "Z odgłosem wdzięcznych pieśni." Na cztery głosy mieszane, lub dwa głosy równe, z organami. 52c, tuzin $4.55.

DWA UTWORY (2565) B. J. Zalewski-Borel Gounod. 1. Wesoła piosenka, "La sorella." 2. Chór żołnierzy, Marsz z opery "Faust" na skrzypce z fortep. 27c.

1229 Gall J. Komplet 70 pieśni (męskie) w oprawie..................2.50
1025 Gall J. Komplet 75 pieśni (mieszane) w oprawie...............3.00

POLECAMY KSIĄŻKI DO NABYCIA
w cenie przedwojennej

- Adam Mickiewicz. Życiorys naszego wieszcza i poety 15
- Album Królów. Portrety wszystkich Królów Polskich 40
- Amalunga, czyli Córa Puszcz, w Ameryce Północnej 15
- Antek Socha, młody wojak. Powiastka historyczna 15
- Anioł Miłosierdzia, napisała Helena Staś 10
- Antoś z Skalina, czyli cnota nagrodzona, zbrodnia ukarana 10
- Aptekarz Polski, czyli zbiór najużywańszych nazw łacińskich 25
- Arcydzieło organisty, powieść Józefa Dzierzkowskiego 15
- Atlas do Dziejów Polski, z 10-ma mapami 30
- Bajeczka o Kominiarczyku. Napisał Mark Twain 5
- Bajki i Powiastki Ludowe o Strachach, opowiadanie 10
- Balon Tajemniczy. Piękna powiastka z rycina 10
- Bartek Łatka, czyli jak żyd zrobił po śmierci testament 5
- Bartosz Głowacki, czyli ostatnie uszlachcenie, z 8 rycinami 10
- Basia. Powiastka dla dzieci przez Włochnę 5
- "Ben-Hur." Z czasów Jezusa Chrystusa, z 120 ilustracjami 2.00
- Bez Pana. Powieść historyczne z XI wieku 50
- Bezsenna Noc, przez Samuela Clemens (Mark Twain) 5
- Bez Szczęścia. Nowela M. D. Chamskiego 15
- Biblioteczka dla pilnych dzieci, zaw. krótkie powiastki 35
- Bitwa pod Kobylanką, dnia 6 maja 1864 r. 5
- Bitwa pod Raszynem. Powieść historyczna z ilustracjami 30
- Bolesław, czyli Dalszy Ciąg Genowefy, nap. Ks. Osmański 30
- Błogosławieństwo duchowne domu, Ewangelja św. Jana 10
- Bosy Pan. Powiastki bardzo zajmujące 5
- Boża Męka pod Łzawą, opowieść górnoszląska 10
- Boża Opieka, powieść osnuta na podaniach XVIII wieku 35
- Chata Wuja Tomasza, obraz z życia niewolników ameryk. 15
- Chłopi Bohaterzy, powieść z czasów Kościuszki 10
- Choroby świń, czyli rady, wskazówki i wnioski dla hodowcy 20
- Córka Staremberga, powieść historyczna z obleż. Wiednia 15
- Cudowny Lekarz, powiastka wielkanocna przez ks. Schmidta 15
- Ćwiczenia łacińskie dla klasy 1szej, 74 stronic 25
- Cyganka z Gór Święto-Krzyskich, czyli porwane dziecko 10
- Czytania Majowe o cnotach Maryi przez O. Prokopa 35
- Czas to Pieniądz. Powieść dla młodzieży 25
- Czasy Kościuszkowskie, historyczny obrazek dla młodzieży 20
- Czarny Piotr, z przygód Szerloka Holmesa (Conan Doyle) 10
- Djabeł w domu, powieść, napisał A. Winiarski 10
- Dobry Syn, bardzo zajmująca bajka z przed lat tysiąca 15
- Dolina Almeryi, czyli dobrotliwość Boska 25
- Droga Krzyżowa w 14 stacjach, oraz Passya 10
- Dwaj Przyjaciele, przez Guy de Maupassant 10
- Dwanaście ogólnych praw wszechświata, nap. ks. Adamski 15
- Dwie Msze i nieszpory po polsku 5
- Dwie Nowelki, przez Elizę Orzeszkową 15
- Dwie Pieśni: 1. Do M. B. Róż. św. 2. O M. B. Gietrzwałdz. 5
- Dwie Wioski i szkodliwe leki, powiastki z życia ludu 5
- Dzieje Narodu Polskiego, ozdobione 78 obrazkami 35
- Dzieci poznańskie 5
- Dzieje święte w krótkości opowiedziane p. ks. I. Schustera 25
- Dzieło Zbiorowe. Zawiera powiastki i opowiadania 1.50
- Dzieje Starego i Nowego Testamentu 40
- Dzielny Chłopiec, pow. osnuta na tle powstania roku 1863 15
- Dzień Piąty Sierpnia 1864 r. Rzut oka na powstanie polskie 15
- Dziesięć Miljonów Dolarów, przekład z węgierskiego 20
- Dziwne koleje życia, czyli historja o trzech derwiszach 25
- Dziwne przygody chłopa Urbana Długonosa, kilka powiastek 15
- Dziwne Przygody Lorka Szlązaka, opow. z dziejów Polski 15
- Fałszerz Pieniędzy, tajemnicze przygody Szerloka Holmesa 20
- Ferdynand, powieść z życia hrabiego hiszpańskiego 25
- Formuła, przy poświęcaniu się N. Sercu Pana Jezusa 50
- Głos Synogarlicy na pustyni świata tego jęczącej 1.00
- Głowa św. Barbary, powieść z przeszłości Pomorza 35
- Gwizdalski wójtem, powiastka napisana przez Iskierkę 15
- Historja cudownego obrazu Matki Boskiej w Rzymie 20
- Historya Krzysztofa Kolumba, z rycinami 50
- Historya św., czyli dzieje starego i nowego Testamentu 10
- Historya św., ozdobiona licznemi rycinami, J. Chociszewski 25
- Huragan, powieść historyczna w 3ch tomach 1.75
- Jak Leczyć Dzieci, gdy dziecko zachoruje 5
- Jan Kiliński, szewc warszawski 5
- Katechizm Rzymsko-Katolicki dla szkół polskich w Amer. 10
- Kilka lat z panowania Napoleona, romans 75
- Klara, czyli zwycięstwo cnoty, napisał ks. Kanonik Szmid 25
- Konfederaci Barscy na Sybirze, powieść 25
- Kopalnia srebra, powiastka 5
- Kopalnie Króla Salomona, bardzo zajmująca pow. z ilustr. 50
- Korabiowie, obrazek rodzinny z czasów Napoleona I 25
- Koronka do św. Józefa z dodatkiem litanii i modlitw 5
- Koronka o świętej Annie, Matce Najświętszej Panny 10
- Krótka historya Kościoła Katolickiego, napisał ks. Delert 40
- Krótki opis Wyspy Haiti 5
- Krótki rys początku zakładu św. Kazimierza w Paryżu 5
- Krótki Katechizm dla dzieci z dodatkiem ministrantury 15
- Krótkie i praktyczne Nabożeństwo Majowe, ułażył ks. Majer 20
- Krwawa Głowa, powieść z wypadków galicyjskich w r. 1846 20
- Krwawe Chwile, powieść historyczna z wojen kozackich 25
- Krzysztof Żegocki, czyli oswobodzenie Kościana w 17 wieku 20
- Krzyżacy, powieść historyczna H. Sienkiewicza 1.50
- Krzyż między dzikimi, czyli w krzyżu zbawienie 10
- Ksiądz Placydy, stróż Przen. Sakramentu. Powieść hist. 10
- Ksiądz Mackiewicz, bojownik za wiarę i wolność 15
- Księga Sybilińska. Przepowiednie 1.00
- Księżna Lubomirska, czyli cudowny los sieroty polskiej 20
- Kurpie, powieść historyczna Wójcickiego 20
- Latarnik. Opowiadanie o polskim rewolucjoniście 10
- Legendy różnych autorów dla ludu i młodzieży, str. 148 25
- Litosław, książe miłosierny, według starej baśni 15
- List H. Sienkiewicza do redaktorów polskich pod Prusakiem 5
- Litania Narodu Polskiego 10
- Litania do św. Józefa 10
- Losy Jacka Kozika, opowieść wiejska z pod Moskala 15
- Ludgarda, czyli skutki wychowania opartego na religii 75
- Ludzie leśni i wieszcze dzieci, przez Fr. Waligórskiego 5
- Malagrida i Pombal, czyli ofiara nienawiści ku Jezuitom 20
- Maciek w powstaniu, powiastka z powstania 1863 roku 15
- Mikołaj Kopernik w związku z Kolumbem, z 39 rycinami 25
- Modlitwa nabożna do Pana Jezusa i 10 pieśni 20
- Modlitwy Odpustowe i Koronki do Serca Jezusowego 5
- Moina, czyli niepojęte drogi Opatrzności 25
- Mowy Patrjotyczne przy odsłonięciu pomnika Kościuszki 15
- Nabożeństwo do św. Józefa, Oblubieńca N. P. Maryi 15
- Nad Przepaścią, nowela Maksymiliana Ringa 15
- Na rok Grunwaldzki. St. Osada 50
- Nad Wartą, powieść z dawniejszych stosunków pruskich 15
- Na Granicy, nowela przez M. Reichenbacha 15
- Na innym pociągu, zbiór powiastek i bajek 10
- Nasza Odyssea, w 1885 roku. Szkic z letnich wycieczek 20
- Nawiedzania Najświętszego Sakramentu i N. P. N. M. P. 30
- Niebezpieczna Cnota, czyli straszliwy los imigranta 20
- Nieszpory łacińskie na wszystkie uroczystości kościelne 20
- Nowenna do św. Józefa, z dodatkiem Litanii i Modlitw 10
- Nowenny do Najświętszej Panny (na cały rok) 10
- Nowy Dzwon. Pismo europejskie 5
- Obowiązki i Rady do życia chrześcijańskiego 5
- Obraz św. Barbary, powieść hist. z dziejów kozaczyzny 15
- O Chmielu. Poradnik dla chcących hodować chmiel 15
- O Emigracji, a w szczególności o Emigracji Polskiej 15
- O Królowej Wandzie i jej zgonie ofiarnym 15
- O Księciu Dymitrze i Hryciu Rusinie 15
- O leczeniu chorób koni, bydła, świń, owiec i psów 50
- O Maćku Junaku i gromadzie z organistą na czele 5
- Opactwo Carrow (z angielskiego), w dwóch tomach 1.50
- Opowiadania dla młodzieży, z francuskiego, dla dziatwy 20
- Opatrzność Boska czuwa, czyli niewola u Maurów 30
- Opowiadania i Anegdoty. Zbiór ciekawych utworów 5
- Opowiadania i humoreski Marka Twaina 5
- Osiem nocy (z tysiąc nocy i jednej) 10
- Ostatnia wola, pouczająca powieść z życia ludu górskiego 20
- Ostatni z rodu, szkic powieściowy na tle hsitorycznem 50
- Orfeusz. Zbiór kwartetów na chóry męskie 50
- O Słowiku i Kierz Róży 25
- O Strasznym Zbóju, powiastka ze zdarzeń prawdziwych 10
- O wodzie, uczony wykład — śmiechu do rozpuku 5
- Pan Redaktor w zalotach, humoreska uwieńczona nagrodą 10
- Piekło, czyli Katownie Więzienia Piekielnego, z obrazkami 10
- Pięć pieśni o Panu Jezusie i do Najśw. Maryi Pannie 15
- Piękna historya o cierpliwej Helenie, córce króla Antoniusza 15
- Piękna niewolnica haremu, o Fatymie i dzielnym młodzieńcu 10
- Piękne przykłady z Historji Polskiej 50
- Pierwsze wojny krzyżowe, z dodatkiem krótkiej wiadomości 10
- Piotr Karaś, z prostego rybaka szlachcic i pan wielmożny 15
- Po Barze, czyli Tom I. "Tułaczów" 50
- Podręcznik dla urządzających obchody narodowe 5
- Podręcznik Geografii Ojczystej, 50 rycin i 8 mapek geogr. 50
- Poezye, wiersze i deklamacje Zahajkiewicza 20
- Polacy w New Yorku, pamiątka miła dla Polaka 25
- Pomsta Boża nad nieprzyjaciółmi Kościoła św. 15
- Powieść o końcu życia Piłata Pontskiego 10
- Powieści o Najśw. Maryi Pannie 20
- Powrót z wojaczki, pow. z czasów powstania Kościuszki 10
- Poznaj siebie samego. Konieczne każdy przeczytać powinien 25
- Prawomocność Unji Lubelskiej. Na czasie 25
- Prawa i Reguły dla pragnących zostać obywatelami St. Zj. 10
- Prawdziwe zdarzenie. Opowiadanie przez Wandę 10
- Prawa kościelne, czyli ustawy o zarządzaniu kościołów 25
- Proboszcz Kukulewa, podług Daudeta, opr. W. Karłowski 15
- Przygody Maćka i jego przodków w wojnie z Tatarami 10
- Rady i wskazówki fizjognomiczne, dla poznania ludzi 5
- Reineke-Lis. Poemat satyryczny Goethego w 12 pieśniach 30
- Różne Pieśni. 11 pieśni o Najśw. Pannie Maryi 10
- Rycerz Błękitny i Moja Pieszczotka, powieść historyczna 25
- Rycerze z Blaniku, ciekawe opowiadanie 10
- Sąsiedztwo wężów, i jako Pan Zagłoba o grzybach rozważał 5
- Sejm Pijacki, czyli wyrok potępienia gorzałce 15
- Skarbiec Wynalazków i praktycznych przepisów, 2600 rad 2.00
- Skazaniec z Granady, czyli niewinnie uwięziony, powieść 20
- Śniegotka, powiastka dla młodzieży, według starej baśni 15
- Sokolstwo Polskie w Ameryce. St. Osada 25
- Somo-Sierra, opowiadanie historyczne przez Gąsiorowskiego 5
- Śpiący Biały Orzeł, czyli proroctwo starego pustelnika 20
- Spirytologia, czyli nauka o wywoływaniu duchów 10
- Spis wyrazów, używanych w ćwiczeniach łacińskich 25
- Sposób odwiedzania Najświętszego Sakramentu 5
- Sprawa Polska. St. Osada. Dzieło poważniejsze 50
- Starogrodzka kapela, czyli poczciwych Opatrzność nie opuści 30
- Stowarzyszenie Rodzin Chrześcijańskich ku czci św. Rodziny 5
- Świat Roślinny. Praca polecona do druku przez konkurs 5
- Szaławiła, powieść staro-szlachecka przez B. Bolesławitę 40
- Szukaj, a znajdziesz! 64 bardzo ciekawych zagadek obrazk. 15
- Tadeusz Kościuszko, napisał Teodor Żychliński 15
- Tajemnica Spowiedzi, powiastka moralna 15
- Tajemnica chaty wiejskiej, powieść przez K. Tuczyńskiego 30
- Tajemnice Różańca św. na kartkach (pęczek, 15 tajemnic) 10
- Tajemnice żywego Różańca św. (brosz. lub w paczkach) 10
- Tajemnicze morderstwo w dolinie Boscombe 10
- Talizman, powieść flamandzka, bardzo ciekawa 50
- Tereas wspomnienie z Niemiec, 64 str. dużego formatu 20
- The 12th day of September, 1883, is the 200th anniversary 5
- Trzeci Rozbiór Polski, nap. prof. Ign. Machnikowski 5
- Trzydzieści pieśni i piosnek dla rzemieślników 10
- Trzy Nowenny do Najśw. Serca Pana Jezusa 10
- Trzy prześliczne i bardzo skuteczne modlitwy przy umier. 10
- Tydzień prawdy, humoreska, napisał Józ. Woicki 5
- Tyfus. Opowiadanie o uciekającym rewolucjoniście 5
- Tysiąc Nocy i Jedna powieści arabskich, w 12 tomach 3.00

Prosimy kilka książek więcej zamówić, by były w zastępstwie w razie wyczerpania.

ZAMAWIAĆ PROSIMY

Wydawnictwo Muzyczne i Księgarnia

B. J. ZALEWSKI, 1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILL.

Zaprenumeruj zaraz "Echo Muzyczne", nadsyłając z góry $2.25 za cały rok wraz ze wstępnym Nr. i Dodatkami Muzycz.

1278 GALL JAN. (G. P. VI. No. 5-6). Dwie Pieśni: 1. Pieśń rycerska, 2. Dumka. St. Moniuszko; tekst polski i niemiecki .10

1279 GALL JAN. (G. P. VI. No. 7). Triolet. St. Moniuszko. Solo Sopran, lub Tenor z chórem; tekst polski i niemiecki .10

1280 GALL JAN (G. P. VI. No. 8-9). Dwie Pieśni: 1. Krakowiak, 2. Pieśń wieczorna. St. Moniuszko; tekst polski i niemiecki .10

1281 GALL JAN. (G. P. VI. No. 11). Pieśń żeglarzy, *"Wesoło żeglujmy, wesoło"*. St. Moniuszko; tekst polski i niemiecki .10

1282 GALL JAN. (G. P. VI. No. 10-12). Dwie Pieśni: 1. Krakowiak, 2. Śpiewak w obcej stronie. Tekst polski i niemiecki .10

1292 GALL JAN Serenada. *"Dzieweczko ma"* .10

1294a) GALL JAN. Dwie Pieśni. 1. Boże coś Polskę, 2. Z dymem Pożarów .20

1294b) GALL JAN. Cztery Pieśni: 1. Boże Ojcze, 2. Trzeci Maj, 3. Pomoc dajcie mi rodacy, 4. Jeszcze Polska nie zginęła .20

1294c) GALL JAN. Dwie Pieśni: 1. Polonez Kościuszki, 2. Maciek, *'Idzie Maciek bez wieś"* .20

1294d) GALL JAN. Dwa Krakowiaki: 1. "Bartoszu, Bartoszu," 2. "Dalej bracia, bierzwa kosy" .20

1294e) GALL JAN. Dwie Pieśni: 1. Rozmowa Kościuszki z Łagienką, *"Pamiętasz o tem,"* 2. Krakowiak, *"Dalej bracia, dalej żywo"* .20

1294f) GALL JAN. Krakowiak *"Na Wawel, na Wawel"* .20

1294g) GALL JAN. Trzy Pieśni: 1. Oddała mene, 2. Matuś moja, matuś, 3. Idzie stary bez wieś .20

1294h) GALL JAN. Trzy Pieśni: 1. Ta ne lublu ja ni Stećka, 2. Pieśń dziadowska *"Polska korono,"* 3. Kalina *"Czego kalino"* .20

1294i) GALL JAN. Trzy Pieśni: 1. Skowronek, *"Już śpiewasz skowroneczku,"* 2. Anioł pasterzom mówił, 3. Podkóweczki, dajcie ognia .20

1294j) GALL JAN. Dwie Pieśni: 1. Porównaj Boże, 2. Krakowiak *"Albośmy to jacy tacy"* .20

1295 GALL JAN. Dwadzieścia Cztery Pieśni, na chór męski lub kwartet solo. Patrz spis pod No. 1294, a) b) c) d) e) f) g) h) i) j), za komplet w 1 zeszycie $1.50

1296 GALL-MASZYŃSKI. Cztery Piosenki: 1. Wlazł kotek na płotek, 2. Cymcyrymcym cym *"Co się stało we dworze,"* 3. Jaś i Kasia *"Siadła na dębie zazula,"* 4. Polonez z XVIII wieku *"Z wysokich Parnasów,"* na chór męski a capela .10

1300 GARBUSIŃSKI K. Op. 7. No. 1. Rok mój, rok szczęścia. Słowa K. Karasińskiego; a capella .25

1302 GARBUSIŃSKI K., Op. 15. Sześć Pieśni Narodowych i Towarzyskich (a capella), do słów Konopnickiej, Krasińskiego i Łaskowskiego. 1. Piosnka, *"Kiedy Polska rzekła chłopu,"* 2. Piosnka, *"Oj, czemuż ta Wisła,"* 3. Hejnał, *"Na dział, na dział,"* 4. Fala, *"Czy ty nie słyszysz,"* 5. Jeszcze kielich, 6. Pieśń kolejarzy *"Hej, na tor życia,"* za komplet .30

1304 GARBUSIŃSKI K. Op. 15b. Pieśń Kolejarzy. Słowa Laskowskiego; a capella .15

1306 GARBUSIŃSKI K. Tęsknota, *"Gdziekolwiek pójdę."* Słowa Z. Krasińskiego. Solo Tenor i chór a capella; 12 głosów i 2 partytury $1.50

1308 GARBUSIŃSKI-MONIUSZKO-NOSKOWSKI. Górą Pieśń. 26 utworów świeckich i kościelnych: 1. Piosnka, 2. Piosnka, 3. Hejnał, 4. Fala, 5. Jeszcze kielich, 6. Pieśń kolejarzy, 7. Hej, w dzień narodzenia, 8. Pan z nieba, 9. W żłobie leży, 10. W Betleem sławnem, 11. Jakaż to gwaizda, 12. Narodził się Jezus Chrystus, 13. Oj, na dół, 14. Gdy w czystem polu, 15. W polu ogródeczek, 16. Przyjechał Jasieńko, 17. Cztery lata, 18. Pojedziemy na łów, 19. Wróżba znachora, 20. Stary hulaka, 21. Morel, 22. Dzieweczka nad rzeczką, 23. Dwie zorze, 24. Skowronek, 25. Brzózka, 26. Mazurek. Zeszyt VII. $1.00

1315 HASŁA LUTNISTÓW. Pięć haseł śpiewackich chórów europejskich na różne głosy (mimograf.) .10

1318 KARASOWSKI-WALKIEWICZ. Trzy śpiewy: 1. Hymn do pracy, 2. Boże coś Polskę, 3. Jeszcze Polska nie zginęła .25

1320 KURPIŃSKI-WALKIEWICZ-ZALEWSKI. Pieśń Zgody. Opracowana z Poloneza *"Witaj Królu"* na chór męski, głosy w partyturze, bez fortepianu, po 20c, głos i solo fort. .50

1322 LACHMAN-WALEWSKI. Dwa utwory: 1. A ja sobie podrygam, 2. Pije Kuba do Jakuba; a capella .10

1324 MONIUSZKO ST. Darmozjad, *"Grube nogi, korpus krótki."* Na solo bas z chórem i z tow. fortep. .15

1326 MONIUSZKO-DWORZAK. Dwa śpiewy: 1. Mazur z opery "Halka," *"W dzielnych sercach narodzony,"* bez akomp., a capella, 2. Pieśń pogrzebowa, No. 2, *"Poszedł gdzie ojców cienie"*; z akopm. fortepianu .40

1328 MONIUSZKO ST. Kozak, *"Tam na górze jawor stoi."* Tekst polski i rosyjski .10

1330 MONIUSZKO ST. Pieśń pogrzebowa, No. 1, *"Czy ci co brakło."* Z akomp. fortep. .20

1332 MONIUSZKO-DWORZAK. Dwa śpiewy: 1. Pieśń pogrzebowa, *"Poszedł gdzie cienie ojców,"* na chór męski z fortep. 2. Mazur z opery "Halka," *"W dzielnych sercach narodzony'*; na chór męski a capella .40

1334 MONIUSZKO ST. Dwa śpiewy: Pieśń pogrzebowa, No. 3, *"Widzim ducha,"* na chór męski z fortep., 2. Dąbrowa, *"Oj, dąbrowo, dąbroweczko"*; na jeden głos średni, męski lub żeński .20

1336 MONIUSZHO ST. Pieśń pogrzebowa, *"Nie płaczcie po nim,"* solo Bas lub Baryton z chórem i akomp. fortep. .20

1338 MONIUSZKO ST. Pieśń pogrzebowa, No. 5, *"Duch jego już się na Anfel drapie"* .30

1339 NIŻANKOWSKI-MATJOK-MONIUSZKO. Trzy utwory: 1. Hulały, 2. Kryłeć, 3. Niejeden nam prawi, a capella .15

1340 NOSKOWSKI Z. Cztery toasty polskie: 1. Polonez, 2. Mazur, 3. Krakowiak, 4. Oberek (mimograf.) .10

1342 NOSKOWSKI Z. Do braci Słowian, *"Bratnim Słovanum," "Na sojusz bratni,"* — *'K'smiru bratrstwa.'* Tekst polski i słowiański .20

1350 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 1-3). Trzy pieśni: 1. Wróżba znachora, 2. Hej, w dzień narodzenia, 3. Stary hulaka .10

1352 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 4-6). Trzy pieśni: 1. Morel, 2. Pan z nieba i z łona, 3. Dzieweczka nad rzeczką .10

1354 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 7-9). Trzy pieśni: 1. Dwie zorze, 2. W żłobie leży, 3. Narodził się .10

1356 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 10-12). Trzy pieśni: 1. Oj, na dół rzeka płynie, 2. W Betleem sławnem, 3. Gdy w czystem polu .10

1358 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 13-15). Trzy pieśni: 1. W polu ogródeczek, 2. Jakaż to gwiazda, 3. Przyjechał Jasieńko .10

1360 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 16-18). Trzy pieśni: 1. Cztery lata wierniem służył, 2. Skowroneczek, 3. Pojedziemy na łów .10

1362 NOSKOWSKI-MONIUSZKO. (20 P. No. 19-20). Dwie pieśni: 1. Brzózka, 2. Mazurek .10

1364 NOSKOWSKI-CYRBES-SIEROSŁAWSKI-STOHL. "Górą Pieśń." 16 utworów: 1. Jaś i Kasia, 2. Czarna kura, 3. Prędzej koniku, 4. Oj nie jedź Jasiu, 5. Hela, kołysanka, 6. A-wa, 7. Kujawiak, 8. Od Krakowa, krakowiak, 9. Hejże ha, 10. Wysoko, daleko, 11. Choć z gliny, 12. Rozmowy, humoreska kujawska, 13. Sen nocy letniej, 14. Kołysanka, 15. Gdy nam koledzy sprzyja pogoda, marsz, 16. Kantata. Zeszyt VIII $1.00

1370 NOWOWIEJSKI F. Kanon Złapana myszka (a cappella) .10

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Ażeby zamówienie zaraz było wysłane, należy dołączyć 10% więcej na pocztę

NOWY TRANSPORT NUT Z POLSKI
Do nabycia w Echu Muz., 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

Kolędy Polskie

Na Skrzypce lub Mandolinę

Zbiór 60 Najulubieńszych Kolęd z Podłożonym Tekstem. Cena $1.50 Netto

1. Wśród nocnej ciszy.
2. Tryumf Króla Niebieskiego.
3. Cóż to proszę za nowina.
4. Anielski chór.
5. Radujcie się bracia mili.
6. Cztery lata wołkim pasał.
7. Ach ubogi żłobie.
8. Christus natus est nobis.
9. Pasterze mili.
10. Gdy się Chrystus rodzi.
11. Lulaj że Jezuniu.
12. Mędrcy świata, monarchowie.
13. Śliczna Panienka.
14. Jakaż to gwiazda.
15. Dnia jednego o północy.
16. Zagrzmiała, runęła.
17. Przybieżeli do Betlejem.
18. Pójdźmy wszyscy do stajenki.
19. Bóg się rodzi, moc truchleje.
20. W żłobie leży.
21. Anioł pasterzom mówił.
22. Przy onej górze.
23. Niechaj będzie pochwalony.
24. Trzej królowie jadą.
25. O gwiazdo betlejemska.
26. Narodził się Jezus w stajni.
27. Dzisiaj w Betlejem.
28. Jezus malusieńki.
29. Bracia patrzcie jeno.
30. Hej w dzień narodzenia.
31. A cóż z tą Dzieciną.
32. Ej, byliśmy bracia.
33. Bóg się rodzi, gwiazda wschodzi.
34. W dzień Bożego Narodzenia.
35. Pasterze drzemali.
36. Nowy rok bieży.
37. Z Narodzenia Pana.
38. Mizerna cicha, mel. I.
39. Mizerna cicha, mel. II.
40. Wiwat dzisiaj.
41. Jezusa narodzonego.
42. Pan z nieba i z łona.
43. Glorja.
44. Witaj Synu.
45. Betlejem święte.
46. Niepojęte dla nas dary.
47. Ktoby dał Ci Jezusiczku.
48. Przyskoczę ja do tej szopy.
49. Ach, witajże pożądana.
50. Do Betlejem.
51. Ogrodniczek.
52. Słyszę z nieba muzykę.
53. A wczora z wieczora.
54. Mesjasz przyszedł na świat.
55. W tej kolędzie.
56. Hola, hola pasterze.
57. W Betlejem się narodziło.
58. Przy onej dolinie.
59. Przylecieli aniołkowie.
60. Śliczna Panienka.

Pod Sztandarem

WIENIEC 42 PIEŚNI NARODOWYCH

Wspomnienie Roku 1863-go

Ułożył na Fortepian Fr. Barański — Cena $1.20 Netto

1. Co to za gwar.
2. Boże Ojcze, Twoje dzieci.
3. Boże coś Polskę.
4. Nie opuszczaj nas.
5. Z dymem pożarów.
6. Jeszcze żelaznem skrzydłem.
7. Poruszenie i alarm.
8. Sygnał "Bracia do boju."
9. Do broni ludy.
10. Pobudka i Echo.
11. Oto dziś dzień krwi i chwały.
12. Trąbka do boju wzywa nas.
13. Oj, ostre kosy nasze.
14. Krakowiak.
15. Żołnierz idzie od Krakowa.
16. Pobudka piechoty.
17. Niemasz to wiary.
18. Walecznych tysiąc.
19. Sygnał wojenny.
20. O święty kraju nasz.
21. Zegar uderzył godzinę.
22. Bitwa się zaczyna.
23. Ojcze, ja wzywam cię.
24. Polak nie sługa.
25. W krwawem polu srebrne ptaszę.
26. Bitwa.
27. Jeszcze Polska nie zginęła.
28. Mroźny wiatr wionął.
29. Niedbam jaka spadnie kara.
30. O gwiazdeczko coś błyszczała.
31. Muszko moją.
32. Zgasły dla nas nadzieje.
33. Gdy naród do boju.
34. Cześć polskiej ziemi, cześć.
35. Lecą liście z drzewa.
36. Stańmy bracia wraz.
37. Trzeci Maj.
38. Tam gdzie Wisła.
39. Płacz więźnia.
40. Precz, precz od nas smutek.
41. Do pracy razem, do pracy.
42. Patrz Kościuszko.

Zbiór 25 Pieśni Żałobnych

Dla Użytku Szkół Średnich i Towarzystw Śpiewackich

Zebrał i Ułożył na Cztery Głosy Męskie Tomasz Flasza

Zeszyt II. Partytura i cztery głosy. — Cena $4.00 Netto

1. Beati mortui.
2. Do Ciebie Boże.
3. Duszy co rzuca.
4. Dziś gdy skończony I.
5. Dziś gdy skończony II.
6. Kiedy u kresu.
7. Nakłoń Panie.
8. Na wieki spocznie.
9. Na wieczny sen.
10. O Panie zbaw.
11. Panie nasz przedwieczny.
12. Pożegnał już ten świat.
13. Przeminął czas.
14. Tobie Boże.
15. Tu pod zimnym.
16. W mogile ciemnej.
17. W czasie gniewu.
18. Wszechmocny Boże.
19. W pielgrzymce życia.
20. Z głębi serca.
21. Zmarły człowiecze.
22. Salve Regina I.
23. Salve Regina II.
24. Salve Regina III.
25. Salve Regina IV.

60 Wesołych Piosenek Ludowych

do śpiewu lub na fortepian

Ułożyła i napisała nowe zwrotki Anda Kitschmann — Cena $1.50 Netto

1. Kajta zaś.
2. Maciek i Kaśka.
3. Płynie Dunajec.
4. Kocham cię Giewoncie.
5. W murowanej piwnicy.
6. Czemu żeś tak.
7. Ty ze mnie szydzisz.
8. Hycle chłopy.
9. Żył tu przed laty.
10. Na kominku ogień płonie.
11. Przepióreczka.
12. Albośmy to jacy tacy.
13. Umarł Maciek, umarł.
14. Kasieńka.
15. Wszystko stare, to do czarta.
16. Oj, jody, jody.
17. Niedaleko jeziora.
18. Bum, cyk, cyk.
19. Pojedziemy na łów.
20. Matuś moja, matuś.
21. Świrk, świrk, świrk.
22. Dana, dana, po naszemu.
23. Chałupecka niska.
24. Żebym ja miał.
25. Koziołeczek.
26. Strach.
27. Haniś moja, Haniś.
28. Miała baba koguta.
29. Zielona rutka.
30. Służyłem u pana.
31. Siedzi sobie zając pod miedzą.
32. Czy to panna, czy mężatka.
33. Krakowiaczek.
34. Oj, ty Wisło.
35. Wlazł kotek na płotek i mruga.
36. Koło mego ogródeczka.
37. Kum i kuma.
38. Kot, kot, pani matko.
39. Nic mnie tak nie gniewa.
40. A jak będzie słońce i pogoda.
41. Bocian.
42. W mieście dziwne obyczaje.
43. Siedziały gołębie na dębie.
44. Oj na szerokiem polu.
45. Hejże ino, fijołeczku leśny.
46. Swatka.
47. Hej tam na górze.
48. Już dziś ostatnią nockę.
49. Czy mu dać, czy nie dać?
50. Ty pójdziesz górą.
51. Krakowiaczek jeden.
52. Oj, idzie se Janicek.
53. Miałeś chłopie złoty róg.
54. Kozak konie napawał.
55. Była Maryś młoda.
56. Śliczne gwoździki.
57. Którędy Jasiu pojedziesz.
58. Łódko moja, łódko.
59. Oj chmielu, chmielu.
60. Pocekaj Hanka tam u chrustu.

Ażeby zamówienie zaraz było wysłane, należy dołączyć 10% więcej na pocztę

NOWOŚCI MUZYCZNE

Większość dopiero co wyszła z pod prasy

ŚPIEWY NA 1 GŁOS Z AKOMP. FORTEPIANU.

PIOSNKA (571) Eug. Walkiewicz. "Halineczko Dziewczyneczkó." Na solo Bas-Baryton, dedykowane Panu Janowi Haberskiemu, na 1 głos z akomp. fortepjanu. 25c.

POLONEZ OGIŃSKIEGO (572) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnam cię o Polsko ma." Solo lub duet z akomp. fortep. 26c.

ŚPIEWY NA 2 I 3 GŁOSY Z FORTEP. LUB A CAPELLA.

CZTERY PIEŚNI LUDOWE (926) Wiechowicz-Kaczkowski. 1. "Kiedy będzie." 2. Nie wyganiaj pastereczko." 3. "Oj i w polu jezioro." 4. Obertas "Dalej bracia." Na chór żeński a capella. 15c, tuzin $1.35.

CZTERY PIEŚNI LUDOWE (928) Raczkowski-Zalewski. 1 "Pasłapastereczka." 2 "Są na boru szyszki," "Hejże ino fijołeczku." 4 "Góralu, czy ci nie żal"? Na chór 4 gł. żeński a capella. No. 4 na 3 gł. z fort. 15c, tuzin $1.35.

PIEŚŃ ŻEGLARSKA (675) D. Czyżewski. "Wesoło żeglujmy, wesoło," na chór dwu-głosowy, z akomp. fortep. 32c, tuzin $2.75.

PIEŚŃ ZGODY (909) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór żeński 3-głosowy, z akomp. fortep. 42c, tuzin $1.20.

POLONEZ OGIŃSKIEGO (724) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnam cię o Polsko ma." Solo Duet, lub chór żeński, z fortep. 26c, tuzin 60c.

POLONEZ OGIŃSKIEGO (918-3100) Ogiński-Zalewski. "Żegnam cię o Polsko ma." Solo, Tercet lub chór trzy-głosowy żeński z fortep. 11c, tuzin $1.00.

SCHERZO (729) Ed. Poniecki. "Siedzi w oknie cały ranek," na chór żeński z tow. fortep., 15c, tuzin $1.35.

TĘDY, TĘDY LECIAŁ PTASZEK (832) Wł. Żeleński. Solo Duet, lub chór żeński z fortep. 26c, tuzin $2.30.

TRZY ŚPIEWY (972) O. M. Żukowski, na chór trzy-głosowy. 1. Koncert "W cienistym borze" a capela. 2. Dwa Serca "Gdzieś zgubiłam serce" z fortep. 3. Podobno kocham go "Kiedy biegnę" z fortep. 11c, tuzin 95c.

TRZY UTWORY (904) B. Dębiński - Moniuszko - Mendelssohn. 1. Marzenia o wiośnie, "O! widać i słychać." 2. Znasz li ten kraj?. 3. "Różyczka" Różyczki białe. Na chór 3 gł. żeński, z akomp. fortep. 45c, tuzin $4.05.

WARSZAWIANKA (940) Eug. Walkiewicz. "Oto dziś dzień krwi i chwały," na trzy głosy a capela. 11c, tuzin 95c.

ŻMUDŹ (902) B. Dębińskiego No. 3 z kantaty Pieśń o Ziemi Naszej. Na sopran solo i chór żeński trzy-głosowy z akomp. fortep. 62c, tuzin $5.50.

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE Z FORT. LUB A CAPELLA.

BOHATEROWI! (1082) Kurpiński-Bartkiewicz. "Nieśmiertelność! Nieba w nagrodę ci dały." Z roku 1814. Na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c, tuzin $1.35.

CHÓR NOCNY (1003) J. Bizet, "Mrok głębiej sięga w dal." Na chór mieszany a capela. 6c, tuzin 50c.

CHÓR WIEŚNIAKÓW (1001) z opery "Princ Igor." Muzyka A. Borodina, tekst opracował B. J. Zalewski. "Szum z burzą wiruje." Na chór mieszany z akomp. fortep. 20c, tuzin $1.80.

CZTERY PIEŚNI (1011) Dietz-Urbanek. 1. Pieśniarz "Pevec"—"Der Saenger." Na chór mieszany z akomp. fortep. i skrzypiec, tekst polski, czeski i niemiecki. Utwór konkursowy. 2. Władysław Jagiełło. 3. Rota. 4. Nasze Hasło. 55c, tuzin $4.75.

CZTERY LUDOWE PIOSENKI (1070) Kotarbiński-Bartkiewicz-Sobieski-Kazuro-Szopski-Wiechowicz. 1. "Niech orły w górze." 2. Na fujarce "A za lasem wołki moje." 3. Krakowiak "Daleko, daleko." 4. Kołysanka "Uśnij że mi, uśnij." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin $1.35.

CZTERY UTWORY (1084) Maszyński-Land-Weber. 1 Ostatnia Róża "Tyś ostatnia, o różo ma." 2 Dom rodzinny "O domu rodzinny." 3 Barkarola "Już szemrze nurt wody." 4 Obertas "Dalej bracia ha-sa, hasa." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin $1.35.

DWA UTWORY (1022) Elsner-Gruber. 1. Święta noc "Cicha noc." 2. Cnota i Rozum "Próżno na piasek." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin $1.35.

DWA UTWORY (1104) Rzepko-Schumann. 1. Kołysanka, "Kołysz go, aniele." 2. Powitanie wiosny, "Przybywaj hoża." Na chór mieszany a capela. 6c, tuzin 50c.

DWA UTWORY (1149) Weber-Abt. 1. Wiosna, "Gdy uroczy maj." 2. Barkarola z opery "Oberon," "Już szemrze nurt wody" na chór mieszany a capela. 6c, tuzin 50c.

DWA UTWORY (1085) Maszyński-Schubert. 1 Krakowskie Wesele "Jasełek" Krakowiak "Zakwitła nam ruta." 2 Lipa "Nad źródłem lipa rośnie." Na chór mieszany. 15c, tuzin $1,35.

DWIE PIEŚNI NARODOWE (1072) Ks. K. Klein Op. 19. 1. Manifest ludu kantata "Wzniósł głowę naród." 2. Polska Marsyljanka "Do broni, minął dzień przemocy." Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin $1.35.

HYMN POLSKI ZMARTWYCHWSTAŁEJ (1114a) Ks. J. Surzyński, słowa J. Słowackiego, na chór mieszany z akomp. fortep. 26c, tuzin $2.35.

KRAKOWIAK (1099) E. Poniecki. "Nasza Krakowianka," na chór mieszany a capela. 11c, tuzin 95c.

NOC MAJOWA (1180) Wł. Żeleński. "W noc majwową." Na chór mieszany z akomp. fortep. 42c, tuzin $3.75.

OKRĘŻNE (1090) Z. Noskowski. "U naszego pana," na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c, tuzin $1.35.

PIEŚŃ ZGODY (1080) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór mieszany, z akomp. fortep. 42c, tuzin $1.20.

PIOSNKA ŻOŁNIERSKA (1000) Muzyka A. Archangielskiego, tekst opracował B. J. Zalewski "Zmroku cień na ziemię pada." Na chór mieszany, a capella. 20c, tuzin $1.80.

POLONEZ OGIŃSKIEGO (1098) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnam cię o Polsko ma." Na chór mieszany z fortepianem 11c, tuzin $1.00.

TRZY MAZURY (1111) Sobieski-Poniecki-Maszyński. 1. Mazur "Hej zakwitła." 2. Ostatni Mazur "Huczą basy." 3. Mazur z "Jasełek" "Hej, ha! na bok z drogi." Na chór mieszany a capella, numer 3 z fortep. 30c, tuzin $2.70.

TRZY UTWORY (1055) Gall-Moniuszko-Noskowski. 1. Jest sobie kosiarz. 2. Dzieweczka nad rzeczką, "Płynie czysta rzeczka." 3. Na jagody, "Zawitał nam dzionek." Na chór mieszany a capela. 6c, tuzin 50c.

TRZY PIEŚNI (1058) Jansen-Koschot-Maszyński-Nowowiejski. 1. Krakowiak z Jasełek "Krakusowa góra." 2 Pieśń o Orle "O śmiały władco skał." 3 Sam Jeden. Na chór mieszany a capella. 15c, tuzin $1.35.

TRZY UTWORY NARODOWE (1097) Nowowiejski-Poniecki. 1. Nowy hymn narodowy "Boże coś Polskę." 2. Polonez "Nasz sztandar." 3. Marsz Legjonów "Hejże Orlęta." Na chór mieszany a capella. 30c, tuzin $2.70.

WESELE WIEJSKIE (1092) Z. Noskowski. "Jużeś nie nasza dziewucha." Na chór mieszany z fort. 30c, tuzin $2.70.

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE Z FORTEP. LUB A CAPELLA.

CZTERY PIOSENKI (1296) Gall-Maszyński. 1. Wlazł kotek na płotek. 2. Cymcyrymcymcym "Co się stało we dworze." 3. Jaś i Kasia." "Siadła na dębie zazula." 4. Polonez XVIII wieku "Z wysokich parnasów." Na chór męski a capela. 6c, tuzin 50c.

CZTERY PIEŚNI (1411) Appel-Kurpiński-Surzyński-Walkiewicz. 1-2-4 Warszawianka "Oto dziś dzień wrki i chwały." 3. Serenada "Dobranoc" na chór męski a capela. 11c, tuzin 95c.

DWADZIEŚCIA CZTERY (24) PIEŚNI LUDOWYCH (1295) Jan Gall. Opracowane na chór męski a capela, za komplet $1.40.

DWA UTWORY (1322) Lachman-Walewski. 1. A ja sobie podrygom. 2. Pije Kuba. Mel. lud. na chór męski a capela. 11c, tuzin 95c.

KOWALE (1223) J. Czubski. Na chór męski, sola i chóry, z akomp. fortep. 32c, tuzin $2.80.

MARSZ MIEROSŁAWSKIEGO (1394) S. Surzyński. "Gdy Naród do boju," — oraz Pierwszy Maja "Zieloność i kwiaty." Na chór męski a capela. 6c, tuzin 50c.

MODLITWA KS. MARKA (1221) J. Czubski. Sola, duety, chóry, z akomp. fortep. na chór męski. 32c, tuzin $2.80.

PIEŚŃ ZGODY (1320) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór męski, z akomp. fortep. 42c, tuzin $1.20.

POLONEZ OGIŃSKIEGO (1376) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnam cię o Polsko ma." Na chór męski z fortepianem. 11c, tuzin $1.00.

TRZY PIOSENKI (1374) Nowakowski-Liszt-Walter. 1. Wisła "Jest kraina." 2. Hej, harda dziewczyno." 3. Na pożegnanie. "Bądź zdrów." Na chór męski a capela. 6c, tuzin 50c.

ZA BROŃ! ZA BROŃ! "URRA UBIJ" (1398) Wachnianin-Zalewski. Solo, duet i chór męski a capela. 11c, tuzin 95c.

ŚPIEWY RELIGIJNE RÓŻNEJ TREŚCI, MSZE I T. D.

DWA UTWORY KOŚCIELNE (1856) Ks. J. Orszalik, C. M. 1 Veni Crateor Spiritus. 2 Jesu, Dulcis Memoria. Na chór mieszany z organami. 30c, tuzin $2.70.

OSIEM MSZY POLSKICH (2255) Eug. Walkiewicz Op. 51, No. 1, 2, 3, 4. Op. 52, No. 1, 2, 3, 4. Krótkie i łatwe, dla dzieci lub starszych, na 1, 2 lub 4 głosy mieszane, a capele lub z organami. 42c, tuzin $3.75.